

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Ob 25 letnici apostolstva sv. Cirila in Metoda

Zadnji »Ljubljanski škofijski list« priob-
đuje izpod peresa g. knezoškofa dr. Gregorja
Rožmana članek sledeče vsebine:

»Letos je minulo 25 let, odkar je bilo
med Slovenci uvedeno Apostolstvo sv. Cirila
in Metoda pod zavetjem Devicee Marije kot
prenovitev in nadaljevanje Slomškove Bratov-
ščine sv. Cirila in Metoda za združitev loče-
nih vzhodnih kristjanov s katoliško Cerkvijo.

Škof Slomšek je s svojo skromno Bratov-
ščino sv. Cirila in Metoda v kratkem času
dosegel nepričakovano velike uspehe med Slo-
venci in med drugimi narodi ter prekosil vse
druge podobne bratovščine in poskuse te vrste
po vsem katoliškem svetu. Podobno so duhov-
niki in verniki ljubljanske škofije pred 25 leti
sprejeli Apostolstvo sv. Cirila in Metoda s tako
nenavadnim navdušenjem, da se je ta pre-
novljena družba nepričakovano močno razši-
rila skoraj v vseh župnijah ljubljanske škofije.
V zvezi s katoliškimi Slovani in z drugimi ka-
toliškimi narodi je Apostolstvo sv. Cirila in
Metoda doseglo vodilno vlogo v delovanju ka-
toliške Cerkve za združitev ločenih vzhodnih
kristjanov z vesoljno Kristusovo Cerkvijo.

Kakor v Slomškovi dobi, tako se je tudi
v zadnjih 25 letih očitno dokazalo, da so ka-
toliški Slovani in med njimi še posebej mali
slovenski narod po božji Převidnosti poklicani,
da v okviru vesoljne Kristusove Cerkve iz-
vršujejo važno poslanstvo in tvorijo most za
vrnitev vzhodnih narodov k vesoljni krščanski
edinstvi. Velehradski kongresi, ki jih je orga-
niziralo Apost. sv. Cirila in Metoda, so postali
važno ognjišče vsega katoliškega delovanja za
vesoljno edinost. Zato sedanji sv. oče Pij XI.
spremlja te kongrese s posebno pozornostjo in
naklonjenostjo, pošilja nanje svoje apostolske
delegate in jih pozdravlja z lastnoročnimi apo-
stolskimi pismi. Tako je z lastnoročnim apo-
stolskim pismom pozdravil tudi kongres za
vzhodno bogoslovje v Ljubljani, ki ga je pri-
redilo naše Apostolstvo sv. Cirila in Metoda
l. 1925.

Veliko važnost Apostolstva sv. Cirila in
Metoda za katoliško Cerkev in posebej za
Slovence in Hrvate so tudi katoliški škofje
Jugoslavije že večkrat poudarili. Že trikrat
so v skupnih pastirskih listih prav toplo pri-
poročili Apostolstvo sv. Cirila in Metoda,
namreč l. 1919, 1926 in 1927. Sveti oče Pij XI.
je leta 1927 v apostolskem pismu jugoslovans-
kim škofom toplo priporočil, naj bo češčenje
sv. Cirila in Metoda in delovanje v duhu Apo-
stolstva sv. Cirila in Metoda bistveni del na-
šega verskega življenja. V tem duhu so jugo-
slovanski škofje v skupnem pastirskem listu
dne 18. oktobra l. 1927 našo katoliško akcijo

postavili pod posebno zavetje sv. Cirila in Me-
toda ter naročili, naj pospeševalci katoliške
akcije vneto pospešujejo Apostolstvo sv. Ci-
rila in Metoda.

V vojnih in povojnih težavah in zmešnjav-
vah se je Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v
mnogih župnijah nekoliko zanemarilo ali celo
popolnoma opustilo. Toda Apostolstvo sv. Ci-
rila in Metoda je posebno v sedanjem času in
v sedanjih razmerah tako važno in potrebno,
da naj se ob njegovi 25 letnici v naši škofiji
zopet poživi v vseh župnijah. Sedanja gospo-
darska stiska nas pri tem ne more resno ovi-
rati. Saj so predpisani tako malenkostni član-
ski prispevki (po pol dinarja na mesec), a re-
vni člani so deležni vseh milosti te bratovščine,
ako prispevajo še manjši znesek, ali celo, ako
sodelujejo samo z molitvijo.

Naše bogoslužje na jugu potrebuje vnetega

apostolskega sodelovanja vsega našega verne-
ga ljudstva. Naša živa vera in živa katoliška
zavest se mora pokazati tudi v tem, da bomo
zmožni za samostojna podjetja v duhu Apo-
stolstva sv. Cirila in Metoda. Naj omenim sa-
mo namene naših oo. cistercijanov, ki žele
vzgojiti apostolov za krščanski vzhod in po-
sebej za Rusijo. Za tako veliko podjetje pa je
potrebno molitveno sodelovanje vseh vernih
Slovencev; potrebni so organizirani prispevki
vsega slovenskega ljudstva.

Zato naročam, naj se letos Apostolstvo sv.
Cirila in Metoda poživi v vseh župnijah in naj
se uvede tudi v tistih, v katerih se je opustilo
ali pa sploh še ni bilo uvedeno. Ker nobena
večja akcija ne uspeva brez glasila, zato toplo
priporočam list »Kraljestvo božje«, glasilo
Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Praznujemo pomembno 25 letnico Apostol-
stva sv. Cirila in Metoda na ta način, da bomo
letos še bolj glasovno slavili god sv. Cirila in
Metoda. Prvo nedeljo meseca julija naj se še
posebno goreče moli ura molitve v namen Apo-
stolstva sv. Cirila in Metoda.

Nekoliko politike

Te dni se mudi v Belgradu francoski zu-
nanji minister Barthou. Prišel je iz Romunije,
kjer je imel važne politične opravke. Česo-
pisje je polno novic o tem važnem obisku, saj
je pa tudi prvič, da nas je obiskal tako visok
francoski gost. Zakaj?

Ce hočemo na to vprašanje odgovoriti,
moram opoditi kratek pregled vse povojne
politike v Evropi. Med svetovno vojno so bili
menda vsi prepričani, da bo po vojni nastopil
za dolga leta tako zaželjeni mir. Države, ki
so se borile proti Nemčiji in Avstriji, so ja-
sno in glasno izjavljale v svet, da se bore za
pravico in samoodlobo narodov, zlasti malih,
in pa proti militarizmu in za zmago prave
demokracije in bratstva med narodi sveta. Ob
koncu vojne je kazalo, da imajo tisti, ki so o
to verovali, prav. Prezident Wilson, ki je imel
odločilno besedo na mirovni konferenci, je
morda iskreno mislil. Skoro dva ducata ev-
ropskih vladrjev je moralo pustriti svoje pre-
stole in po vseh državah so prišle na krmilo
skrajno demokratične stranke, ki so izgla-
sovale v na novo nastajajočih državah usta-
ve, ki so nosile vse znake pravega demokra-
tizma.

Toda še preden se je razkadil dim topov,
se je že pričelo globoko razočaranje. Med pr-
vimi smo začutili Slovenci na svoji koži, da
gesla zmagovalcev o pravici in samoodlobi
niso bila resno mišljena. Mirovna konferenca
je krivično prisodila četrtino slovenskega ozem-
lja Italiji, nesrečni plebiscit pa nam je vzel
slovenski Korotan. Tudi vse drugo postopanje
gospodarjev na mirovni konferencah je poka-

zalo, da ne marajo urediti sveta po načelih
pravice in svobode, temveč po načelih pesti
in meča. Nekaterim državam je bilo to, kar so
dobile, premalo (Italija!), druge pa so brez-
pogojno odklanjale priznanje sklepov mirov-
nih konferenc, ki so skušali popraviti zgodo-
vinske krivice (Nemčija, Madjarska). Le par
držav je bilo s sklepi mirovne konference za-
dovoljnih, vse druge so pa škripale z zobmi
in stiskale pesti.

Mirovne pogodbe so priklicale v življenje
tudi »Zvezo narodov«, ki naj bi na svojih se-
jah razpravljala in odločala o spornih zade-
vah med državami tako, da bi bila v bodoče
vsak vojna nemogoča. Toda iz te dobro zamiš-
ljene ustanove je nastala kmalu potvorba, ki
ni zadovoljevala nikogar. Velikim narodom je
bila v oviro pri njihovih požrešnih načrtih,
mali narodi pa pri njej niso našli potrebnega
varstva. Zato ta zveza danes le še živetari.

Ker je »Zveza narodov« odpovedala, so
se narodi in države same začele ozirati po pri-
jateljih in zaveznikih, ki bi jim v primeru sile
pomagali. Tako je nastalo v zadnjih letih v
Evropi zopet več taborov, ki se gledajo med
seboj kakor pes in mačka, se strahovito obo-
ružujejo in pripravljajo na medsebojno obra-
čunavanje, tako, da s strahom gledamo, kdaj
se bo kje sprožil kamenček, ki bo povzročil
novo svetovno morijo, ki bo menda še hujša,
kakor je bila zadnja.

Za nas Jugoslovane sta važna predvsem
dva tabora, to sta italijanski in francoski. V
prvem taboru je Italija zrušila pod svojim
vodstvom Avstrijo, Madjarsko in deloma Gr-

RAZGLLED PO SVETU

Na tri bo nuletel, kdor se nas dotakne

Jugoslovanski zunanji minister Đorđić, rumenski Titulescu in belgijski Dehaene, so se sestali v dnu v romunski Bukarešti. Uradni poročaji, da se razpravljajo o varnostnih dogovorih, o gospodarski zvezi srednje Evrope, o razidjen sestanku Anadolija s Hilderbrunom, o razidjenih zadevah in tudi o drugih političnih vprašanjih. Titulescu je ob priložnosti nastopil nekaj besednjakom, da so Nidžari s svojimi zahtevami po pridobitvi naše zemlje do-

živeli neuspeh, ker so tudi evropske velike države, da je boljše, če je zadržljivo 40 milijonov prebivalstva države Male rvece, kakor pa, če je zadržljivo 8 milijonov madjarskih dni.

Leže ostro je nastopil na naslov Madjarske, pa tudi naše druge naše sosedke g. Titulescu. Rekel je: »Če bi se kdo dotaknil le enega od nas, bi našel na vse tri.«

Brazilija je dobila novo ustavo

Samobomarsko kaj tudi zatrdjajo, da je vena s Cerkvijo zasedna stvar, ki nima upora in politika. Zato je tudi zgrešeno — tako proučijo — da se duhovništvo pri volitvah trudi za izvolitve nikoli katoliških poslanecov. Seveda žanes se vsak otrok vs, da sta od katoliški parlamentarni zastopnikova odvisna tudi vsota volje in usodi vena in Cerkvio v državi. Če je večina poslanecov odlično verna, se postava, ki jih parlament silene Cerkvio in njeno veliko nabogo zakonopisne, v obratnem slučaju pa ljudski zastopniki nebeže Cerkvio in njeno ustanoveni pa vsaki mnogih politiki polna pod rogo. Zadnji dogovor kažejo, da parlament ameriške republike Brazilije katoliški Cerkvio ni sovražna.

Stara ustava vezna republike Brazilije, ki sestoji iz 20 držav s 40 milijoni prebivalcev na ogromnem ozemlju 8 in pol milijona kvadratnih kilometrov, je iz leta 1888. Zadnjih 40 let pa se je toliko spreminjala, da se pr njuno potražiti potreba nove ustave. Za stara Brazilijska ustava, ki je skleni in skleni zakonopisna in osnovni liberalna država, katoliški Cerkvio ni bila neoprijatelna. Cerkvio je postila na njenem področju popolna svoboda. Država je postila Cerkvio premoženje in osebnosti postojajo in je poznala tudi osebnosti zveze in ustanove. Samobomarski stališča države je omogočila bog vsaki negodelek, ki se kaže tudi v močni cerkveni organizaciji, ki šteje 40 štali, od teh 17 manjšosti.

Zli pa se, da bo tudi nova ustava zveze v volišni moči zakonopisna Cerkvio in osebnosti življenja in da se država se bolj priljubljena katoliškemu svetovnemu narodu. Ustava je bi-

la sprejeta s 148 glasovi proti 37. Uvod se začne glasi: »Zastopniki braziliskega naroda, ki so v znanju in Bogu občani v znanstvenih skrajšanih, da država zveze demokratično država odlična, ki bo varovala narodno enotnost, svoboda, pravico in socialno in gospodarsko blagostanje, proglašajo naslednje republiške ustave zbranih držav Brazilije.«

Prisluhnik Mario Ramos je pri volitvah predložene ustave omenil tudi, zakaj se ustava siljenje na Boga: »Naše znanje na Boga, ki ga priznavamo za najvišjo last našega bitja, naj se postopoma podliže naše politiko vlogo, da bodemo pri vsem našem delu in napredni, pri vseživljenjski naših dolžnosti in sredi porokšenju in penitencij, kateremu smo podvrženi, iskani življenja, pravice in postojajo v znanju in pravico in boljše usmiljenje, ki je ljube vse države in vse močevosti.«

KATOLIŠKA CERKEV

Odnosna papeževa beseda za naslov španske vlade. Španska »Nueste Diarischer Zeitung« poroča iz Rima, da se je le dni predstavi španski zunanji minister Pita Romero st. odeta in državnemu tajniku kardinalu Pacelliju in jima sporočil, da prihaja z vsem porokšenosti, da silene komarčat med Španjo in med Vatikanom. Pita Romero je ob tej priložnosti imel zbiratelj nagovor, v katerem je opisal namen svojega prihoda. Sta, oče pa je po gospodarsko vpraševanjih veseli za Romerove govore odgovoril z zelo ostrim zakvalnim govoro-

rom, v katerem je označil politiko sedanje španske vlade do Vatikana kot »nejezno, in namene Romerovega poslanstva kot »nepopolne«. Vatikan je glede Španije izkren in ničesar ne boli bolj, kot izkrene pomiritev in iskrenega sporazuma, na podlagi priznanja pravik katoliške cerkve v Španiji. Toda na žalost se ne more tako truditi o španski vladi, Španska vlada se trudi, da bi pospremila špansko javnost, da je Sveta stolica tista, ki sporazum ovira, ker da je v svojih zahtevah pretirana kar pa ne odgovarja dejstvom.

Odgovornost častikarjev. V nedeljo 16. junija je sprejel st. oče več italijanskih častikarjev in jih postavlil v daljšem nagovoru, v katerem je izjavil tudi sledeče: Častikarji niso izredno odgovornost, ko je izvedlo tistih, kateri ljube bera, ogroženo. Nikdo ne more ozariti krastote države in države ljudi, ki prihajajo po naša tolikim dušam tudi v najbolj oddaljene kraje. Toda gorje, da ni besede v študentskem razredu; nekaj potem se odpre pot v silno razdejanje, ki ga prizadene tisk Sveti oče je izročil v spomin tega občina častikarjem svetinice sv. Beata, ki ga po njegovem mnenju lahko priznamo posebejno katoliški častikarjev, saj je posebno skrb posvetil tisku. Ta ima silno moč, posebno pri mladini.

ITALIJA

Zaslišni govori v nemščini duhovcem? Cerkvena poroča, da je avstrijski kancler Dollfus dinesel pri Mussolinimu važno obščino. Italijanska vlada je dala narodila tolikim obščini v južnem Tirolu, ki je pripadel Italiji saj nikar ne svetajo zasebnemu obščini nemščini venska. V zasebnih školah in tedaj bi boje občini duhovcem, da smemo usposobiti občini nemščine, ki pa so italijanski državljani, nevarno poučevati nemščino 4 ure na teden. — Če prog. Mussolini prizna vsaj to pravico tudi poduramimim Slovencem in Hrvatom, bo le karistil naše in vsakemu narodu.

To in ona. Cerkvena tvegala vna profesorja Mussolinu in Biatu sta konfirirana za 5 let v pokrajini Fencigij. Cerkveniškim napak FCP Kaviti je konfirirani tudi v Fencigiji in sicer v mestecu Monte Leone. — V Avstrijskino je prišel italijanski duhovnik Fantini, ki ma le par slovenskih besedi. Kaj bi rekli Italijani, ako bi moral našega dne postavljeni z. pr. v Benediktah samo slovenske priuje? — V raznem času se na Vipavskem močno dedevalo Vipava je stajala čer hrageve in pripravila po ju. Poverništva je velikih škratov. Vina bo letos bolj malo, ker je nared slah. Kurava pa kaže razmeroma dobera.

AVSTRIJA

Slovenski in katoliški. Dne 4. junija leta 1934 je bila v Biatu na Zili po 11 letih ropel sv. birna, ki in je dneli celostno škof dr. Andrija Ribarčičev. V slovenskim vektar ga je najprej predstavil pred silovitoškim župnik gosp. Mauerbacher. Nato je dekhamiral tovarnica šepčeva Pavla tibe pesamec: »Vsa lara naša drava se vesela, ker bo škofa vsemoga v gosteh imela, in vsaka birna zakonovnik presveti v apostolskih Vatik vseh sprejeti.« »Vse življenje bomo vam hvaležni, ker bodiž živeti Viskino vse doleteti. Slovenci in katoliški in Zali smo iz seva gluboko vam vdani. Zato sprejmite za naš spomin in svetico naših planov. Podarila ma se nato sopas ljudi planinskih oči. Prisecimo se je razmožni gosp. škof ter j v zahvalo podaril svojo silino. — Slovenci in

čija, Bolgarijo, Švednjo in celo Anglijo. V drugem tednu pa so se okrog Francije obrnili državne »Male rvece«, in je Češka, Rumunija in Jugoslavija, približajeta se pa tudi Poljska in Rusija. Zavezništvo Francije, Češke in Rumunije je za nas vsotnega pomena. Stara vsi naš: sosedje čitajo, kdaj se jim bo pomagala priložna, da in iztrgal vsa zemlje in naše države. Italiji hudo dajamajo in Trubevoje. Avstrija Marbur, Wladimir Wojvodino in Španij, Bolgari kažejo svoj dnoč in nove naše držbi. Da smo se v tem položaju našli doslej vojne, se moramo zahvaliti Franciji, ki stoji za nami lica najpomembnejša vojniška sila Evrope.

Lansko leto se je zvezo pripravljalo med nami in Francijo za notolika letni. Vse je s strahom zvezo v bitnost: ljubeznivi pomiki pa je Francija vrtila, da se nima pogajanja

zvesti le na »Mala rvece«, zato se je zvezo-tiška zavezota med stariji pripravili zvezo polično. Obisk francoskega zunanjeje ministru ima predosem in namen, da sveta potokamo, da smo se vedno zvezoški.

Mednarodna politika je žanes bolj in boljajoli postajajo in krciši posameznih držav. Priznali moramo, da je naša država imela od zvezoškstva s Francijo le mnogo koristi. Na drugi strani pa se mora tudi Francija zvedeti, da ima tudi ona mnogo koristi od nas, gospodarskih, političnih in vojskih. Zato naj ima to zvezoštvo obrave lemože, naj bo iskreno in odločno in se ne sme omaje-vati stani na potovč v skrajni sili, angoli naj bo stalna brnška sodelovanje dobi sosednih narodov za mir in za vsotenski prosneh.

Mož, ki hoče snažiti okna na nebotečniku čikaške razstave, mora že imeti trdne živce

katoliški — — — Hvala Ti, zavedna koroška deklica!

s Razno. Jugoslovanski konzulat v Celovcu javlja, da mora imeti v smislu zakona vsak v inozemstvu živeči jugoslovanski državljan veljaven potni list. — Prestop meje v Jugoslavijo na gorah je po 8 zvečer prepovedan. — Dosedaj je bilo v deželi odstavljenih 22 učiteljev in učiteljic, ker se niso pokorili postavi. — Od 10. julija do 11. avgusta bodo izvzemši nedelje v Košuti pri Selah ostrorelne vojaške vaje in se na to opozarja turiste. — V cerkvi v Podljubelju je nekdo ukradel devet dragocenih slik križevega pota. — V Št. Rupertu pri Celovcu je umrl znani tesarski mojster Fritz Brodnig.

AMERIKA

s Dolgovi, ki najbrže ne bodo nikdar plačani. Amerika je stavila Angliji predlog, naj plača svoj dolg v blagu ali z otoki. Anglija bo predlog najbrže zavrnila, čemur se ni čuditi, ker izven Finske nobena evropska država neče slišati o vrnitvi vojnih dolgov. Evropske države dolgujejo Ameriki nič manj kot 12 milijard dolarjev in od teh samo Anglija 4 milijarde, Francija nekaj manj od štirih, Italija 2 milijardi, Nemčija 700 milijonov dolarjev. Končna rešitev tega vprašanja bo pač na las sličila zasilni poravnavi.

s Razno. V Newportu je električni tok ubil Alojzija Strojana. — V West Newtonu je umrl 48 letni Franc Hafner iz Suše pri Škofji Loki. — V Chicagu je umrl dr. Anton Tomec, sin enega izmed prvih slovenskih naseljencev v imenovanem mestu. — V Waukeganu Ill. je trčil v avto in se ubil 31 letni Janez Debevec. — Jugoslovanski parnik »Nikola Pašič« je na poti iz Rio de Janeiro v Buenos Aires naletel na hud vihar, ko je plul po odprtem morju na višini braziljske države Rio Grande do Sul. Razburkano morje je poškodovalo zadnji del ladje. Na pomoč je prišla druga ladja, ki je

»Pašič« zavelkla v Montevideo. — V Riedgefield Spring je odšel v večnost eden najstarejših tamošnjih slovenskih kmetov Jakob Hribar. — V Elizabet N. J. so pokopali 86 letnega dr. Viktorja Mravлага iz Gradca na Štajerskem. — V Big-Sandy jezeru blizu Aithina Minn. je utonil 65 letni Anton Bernik iz St. Clauda Minn. — V Wenatchee je umrl Jurij Jesih, doma iz Hrasta v Beli krajini. — V Kenosha Wisconsin je preminul 50 letni Janez Modrijan iz Rovt pri Logatcu. — V Chisholm Minn. je odšla v večnost 48 letna Marija Arko, roj. Košmerlj iz Sodražice. — V Ely Minn. je zapel mrtvaški zvon Francu Potočniku iz St. Jurja pri Celju. — V Enumelawo so pokopali Antona Lovšina iz Ribnice. — V Clevelandu so položili v grob 43 letnega Alojzija Štruklja iz vasi Kompolje. — Pravtam je umrla Neža Šore roj. Ponikvar iz fare Sv. Trojica pri Grahovem. — V Colingwoodu je zapel mrtvaški zvon Janezu Špeharju iz Sodražice.

DROBNE NOVICE

Koncentracijska taborišča uvede Poljska. Tamošnje opozicionalno časopisje pripominja, da ima vsaka klobasa dva konca.

Od zahteve po izpremembi mej Madjarska ne odstopi, je zopet izjavil zunanji minister Gömbös.

Moratorij (odločilo plačil za inozemske dolgove) je proglasila za čas od 1. julija do konca leta Nemčija.

Vsem italijanskim vojaškim inspektorjem je odpovedala službo albanska vlada.

Vse spominske svečanosti ob priliki 10 letnice smrti Stambolijskega je prepovedala bolgarska vlada!

Boj proti sedanjji bolgarski vladi je sklenila stranka Cankova.

Peklenski stroji so začeli eksplodirati tudi v Parizu.

10.000 Din nagrade in za en razred bo povišan v službi vsak avstrijski železničar, ki izsledi napadalca na železniške naprave.

Plačilna nezmožnost Nemčije je samo navidezna, pišejo angleški listi.

Za 46 milijonov švicarskih frankov toži bivši nadvojvoda Jožef Romunijo. Le kdaj je zaslužil to ogromno vsoto?

Dr. Červinka Milan Žiga

vodja in šefzdravnik banov. žen. bolnice

v Novem mestu, Florijanov trg 9

se je vrnil z dopusta in ordinira zopet redno od 7. do 8. ure ter od 11. ure do 3. popoldne.

Rentgen, obsevanje, disterm ja ter v sokofrekvenčna elektroterapija tudi izven ordinacijskih ur

Do krvavih spopadov policije s komunisti je zopet prišlo ono noč v francoskem Lionu.

Kobilice so uničile letino v pokrajini Elvas na Portugalskem.

Nov zakon o časopisju je izdala češkoslovaška vlada »ker je časopisje preveč lahko miselno pisalo o hudih vesteh«.

Časopisje piše o vojaški zvezi med Turčijo, Perzijo, Afganistanom in Irakom.

Gozdovi gorijo v francoskih Vogezih, Ker so polni granat iz svetovne vojne, je gašenje nemogoče.

90.000 litrov bencina se je užgalo v ameriškem Njujorku; 20 gasilcev je zgorelo, 50 pa je hudo ranjenih.

Ameriški državni predsednik Roosevelt je podpisal zakon o kreditu 522 milijonov dolarjev za gradnjo cest.

Nova štirinadstropna hiša se je podrla v ruski Moskvi; 18 delavcev mrtvih, mnogo ranjenih.

Zgorela je streha in celo prvo nadstropje glavne stavbe železniške postaje v avstrijskem Brucku na Muri.

Novo dramo »Julij Cezar« piše Mussolini; igrali jo bodo na dunajskem »Burgteatru«.

50 delavcev je bilo ubitih pri eksploziji v neki kemični tovarni v ruski Moskvi.

2000 m visok stolp, na katerega bo vodila avtomobilska cesta, nameravajo zgraditi v Parizu. Maloverjetno!

Novo vlado baje pripravljajo v Avstriji. Ob norveški obali se je potopil nemški parnik »Dresden«. 1400 potnikov rešenih; trije utonili.

Francoski bojovniki so priredili v Parizu hrupno demonstracijo proti znižanju pokojnin. Ko jih je policija pozvala, naj se razidejo, so posedli po tleh, da bi tako protestirali. Policija jim pač ni mogla do živega.

KAJ JE NOVEGA

Nujna potreba vsestranske verske vzgoje

Odločilnega pomena za versko vzgojo mladine je šola. Iz šole, kjer se verska vzgoja zanemarija, prezira in zapostavlja ali pa celo kjer se v verski vzgoji prav nasprotuje, ne more priti versko vzgojena in za krščanske kreposti navdušena mladina. O taki šoli je največji vzgojitelj slovenskega naroda škof Slomšek izjavil: »Šola pa, če dobra ni, je boljše da je nič!«

Versko vzgojo pa more dati samo tak vzgojitelj, ki je sam versko vzgojen. Cesar kdo nima, tudi dati ne more. Iz tega sledi nujnost verske vzgoje za bodoče učitelje in vzgojitelje. To resnico je nedavno javno poudaril angleški prosvetni minister lord Irvin, ki je o priliki otvoritve nove učiteljske šole med drugim rekel to-le: »Po mojem mnenju bi moral vsak učiteljski zavod biti utemeljen na verskem temelju, ako naj izpolni svojo nalogo. Vsak dan

bolj opažam, da veri pripada bistvena in glavna naloga pri tvorbi in graditvi značaja. Vprav v naših dneh izražam brez vsakega obotavljanja svoje prepričanje, da noben šolski sestav ne more mimo tega za življenje tako važnega načela. Poslednja leta opažam v celi Angliji veliko spremembo v presojevanju o tem vprašanju. Ta sprememba nam dokazuje, da je prišel čas, da se morajo kristjani vseh veroizpovedanj združiti, ako hočejo rešiti domovino in svet pogube, ki se vedno bolj približuje.«

Da, domovini in svetu se približuje poguba. Te pogube nas more rešiti edino le vera: verska načela in izvrševanje verskih načel v vseh področjih življenja. Zato pa je nujno potrebna verska vzgoja vzgojiteljem in gojencem: učiteljem in učencem.

Omilite krizo

Pod naslovom »Kupno moč ljudi treba povečati« pričbuje glasilo slovenskih trgovcev onim, ki se jih tiče uvodnik, kjer čitamo med drugim tudi sledeče pomembne stavke:

Zviševali in zvišali smo davke, a dobivali vedno manj, ne preostaja nam nič drugega, ko da začnemo davke zmanjševati, da dobimo več. Znižati treba zgradarino, znižati trošarino na cement, znižati davčno obremenitev na vse, kar je v zvezi z gradbeno delavnostjo, da se ta poveča. In že bi se nakupna moč znatnega dela prebivalstva dvignila.

In znižati treba prevoznino na železnicah, znižati treba vse takse, ki čezmerno obremenjujejo blago in takoj se bo povečal promet ter oživila bo trgovina. Nov zaslužek se bo tudi s tem odprl ljudem.

In znižati je treba takse, ki obremenjujejo obrtnike v tej meri, da število sušmarjev kar neprestano raste. Možnost zaslužka treba povečati obrtniku in takoj bo število sušmarjev padlo, ki državi sploh ne plačujejo nobenega davka.

Zlasti je treba odpraviti vse one davke, ki jih plačujejo neobdajalec tujim velepodjetjem. Odpraviti treba ta nepotrebni davek našega naroda tujim podjetjem in takoj bo kupna moč prebivalstva večja. Zakaj še vedno plačujemo davek budimpeštanskim delničarjem naših sladkornih tvornic, zakaj ne poskrbimo za pocenitev vseh teh tujih izdelkov. Čim manj plača naš odjemalec za te izdelke, tem več mu ostaja zaslužka, tem bolj je narastla njegova kupna moč. Zakaj pa tudi ne poskrbimo, da bi z uvedbo najnižje dopustitve delavskih plač poskrbeli, da bi se dvignil zaslužek našega delavca v tvornicah tujih podjetij.

Polno možnosti je, da se dvigne kupna moč prebivalstva ter s tem omili kriza, toda nobena teh možnosti se ne izkorišča in zato ostaja vse pri starem, zato traja kriza naprej in se še postruje. Kako dolgo še? Kako dolgo bo še trajalo, da gledamo v brezdelju ta razvoj, mesto da zagrabimo za delo in storimo to, kar nam kriza naravnost narekuje?

OSEBNE VESTI

d Petdeset let že zvesto služi v ljubljanskem uršulinskem samostanu Meta Merše. Naj boguvdana delavka doživi še mnogo blagoslovljenih let!

d Za namestnika državnega tožilca v Ljubljani je imenovan g. Branko Goslar.

d Za novega načelnika I. kirurški oddelka na ljubljanski bolnišnici je imenovan ljubljanski zdravnik dr. Robert Blumauer.

DOMAČE NOVICE

d 20 let je minulo od dne 24. junija 1914, odkar vlada kralj Aleksander, zakaj že dne 24. junija 1914 mu je izročil pokojni kralj Peter vladarske posle. Ob tej priliki tudi slovensko ljudstvo iskreno želi, da bi se našemu apozobnemu in delavnemu kralju s pomočjo modrih in poštenih pomočnikov posrečilo

čolnič naše kraljevine preko razburkanih valov sedanjega časa priversti v varni pristan velike, svobodne Jugoslavije.

d V Belgrad je prispel iz Romunije francoski zunanji minister Barthou. Priredil so mu lep sprejem. Francoski zunanji minister ostane v Jugoslaviji skoraj teden dni. Naj odnese g. Barthou iz naše države najlepše spomine in naj bodo prijateljske besede, govornice te slovesne dni med državni predhodnih velikih dejanj v obojestransko korist.

d V Belgradu... Naš londonski poslanik Gjurčič in sofijski poslanik Cincar-Markovič se mudita te dni v Belgradu. Tudi pariški poslanik Spaljčkovič je vsled prihoda francoskega zunanjega ministra Barthouja prišel v jugoslovansko prestolnico.

d Spominsko ploščo profesorju Antonu Bezenšku, očetu jugosl. stenografije, so odkrili minulo nedeljo v Bukovju pri Celju. Navzočih

je bilo tudi več Bolgarov, ki jim je bil Bezenšek učitelj stenografije (hitropisja).

d 35 ameriških Slovencev je prišlo 24. junija v Ljubljano, odkoder so se po lepem sprejemu razkropili po svojih rodni krajih.

— Hudo zaprtje, katar debelega črevesa, napejanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenivost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku, odstrani naravna »Franz Josef« grenčica — zjutraj in zvečer mahen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda učinkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa.

d Temeljni kamen 10.000 Din za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani je darovalo Jugoslovansko profesorsko društvo v Ljubljani.

d Nad 400 ljudi je bilo na veliki večerji, ki jo je priredila Jugoslovanska nacionalna stranka preteklo soboto v Belgradu.

d Za razne sodne takse pri vseh okrajnih in okrajnih sodiščih v Sloveniji so stranke v maju mesecu plačale nad 800.000 Din. Najvišji znesek (136.822 Din) izkazuje okrajno sodišče v Ljubljani, najnižji pa okrajno sodišče v Brdu, namreč 1020 Din.

d Prodaj samo za dober denar! One dni je šel neki kmet iz Kremenc iz vidovske občine v Mokronog na semenj, da bi si kupil par volov. In si jih je. Plačal pa je z dobrim in slabim denarjem. 12 stotakov je bilo ponarejenih, ki jih je prodajalec brž spoznal in je stvar naznanil orožnikom. Ti pa so šli z opeharjenim kmetom z avtom za goljufom in so ga kmalu došli. Srečanje z orožniki ni baš prijetno — pa kaj češ — naš možakar je moral dati vole nazaj — »za denar«, so rekli orožniki, »se bomo pa drugače pomenili!« Stvar so dobili v roke bloški orožniki, ki so napeli vse strune, da bi iztaknili ponarejevalce denarja. Ker so kmetje valili krivdo drug na drugega, se je stvar sicer zavlekla, več jim pa ni uspelo. Končno je nit poizvedovanja peljala, ko so dobili nekaj odtisov, k znanemu kmetkemu fantu, ki je pred meseci imel z gosposko opravka v ravno isti zadevi. Takrat je dobil eno leto zapora, kar pa ni fanta nič izmordilo.

d Ni prav tako. Na ptujskem živinskem sejmišču se je razpasla navada, da se ob sejmskih dneh prodajalec živinčeta dogovori s kupcem, da se izvrši prodaja izven sejmišča. Živinčeta se potem odžene iz sejmišča kot neprodano; zunaj pa našteje kupec denar prodajalcu. Na ta način se izogneta plačevanju takse prenosa, za katero je oškodovana mestna občina. Zaradi prestopka sejmskega reda je že več prodajalcev odnosno kupcev prijavljenih oblasti in bodo zaradi tega občutno kaznovani.

d Ostra kazen. V Melju pri Mariboru so nedavno odkrili pravcato tovarno za vžigalnike. Izdeloval jih je neki Alojz S., ki je imel v kleti najmodernejše urejeno delavnico na električni pogon. Vžigalnike je prodajal po 20 Din. Organi finančne kontrole so mu zaplenili dva zaboja izdelanih vžigalnikov, povrhu pa še vse orodje ter poslali vse skupaj v Belgrad, odkoder je sedaj prišla rešitev ozir. razsodba fin. direkcije: izdelovatelja vžigalnikov so obsodili na 175.350 Din globe in takso 5440 Din, v slučaju neiztrljivosti pa na leto dni zapora.

d »Javne« hiše izginejo. Na podlagi zakona o splošnih boleznih je izdal minister za socialno politiko in narodno zdravje pravilnik, po katerem se morajo v treh mesecih zapreti zadnje javne hiše v Jugoslaviji. Podobnih odredb, ki naj zaščitijo pravno življenje v državi, si želimo še več in več. Opolzke igre in kine

predstave, grdi romani, nespodobna noša, pomankljiva kopalna obleka, gotovi plesi, grde slike itd., ali niso vse to same — »javne hiše«
 d **Razširili bodo znano tvornico sukna** in obleke »Tivar« v Varaždinu. Zgraditi hočejo novo kotlovnico in dimnik, ki bo visok 75 m in za katerega bodo porabili 120.000 kosov posebne opeke.

d **Rezijske karte** je te dni pristojna oblast odvzela železničarjem, ki z odpravo nad stoletnih privilegijev seveda niso posebno zadovoljni. — Vsled vedno manjšega prometa so češko-slovaške železnice znižale te dni potniške cene za 9 odstotkov. Znižali so dalje cene za brzovalke in uvedli so znižane vozovnice za povratno vožnjo. — Tudi pri nas veljajo za gotove kraje v okolici mest, ki imajo redne avtomobilske zveze, že več mesecev globoko znižane konkurenčne železniške cene.

d **Za novo letališče v našem Primorju.** Sedanje letališče na Sušaku je manj primerno, ker je od njega zelo oddaljeno (11 km) in ker leži nad mestom pogosto megla. Zdaj predlagajo strokovnjaki, naj bi se zgradilo novo letališče na Vozu, to je polotoku otoka Krka, odkoder bi bil z motornimi čolni v nekaj minutah omogočen prevoz potnikov na Sušak.

d **Oblak se je utrgal nad Sarajevom.** V kratke mčasu so se vse ulice spremenile v de-roče potoke. Voda je nosila po ulicah vse, kar je našla: drva, kamenje, sadje, celo stole in mize. Škodo cenijo na dva milijona Din.

d **Poseben posvetovalni odbor za sport** in telovadbo je ustanovil min. za telesno vzgojo.

d **Rusini so prestopili v pravoslavlje.** Belgrajsko časopisje je priobčilo vest, da je 200 Rusinov-grško-katolikov sprejelo pravoslavno vero. Glede tega primera poroča belgrajski katoliški »Glasnik« sledeče: »Res je prestopilo v pravoslavlje iz grško-katoliške vere 20, a ne 200 Rusinov. Prestopili so zato, ker jih je grško-katoliška cerkvena oblast silila, da prenehajo z divjimi zakoni, v katerih so živeli.«

d **Bata doseže vse** in odslej bodo letala na progi Zagreb—Belgrad pristajala tudi na Batinem letališču v Borovem.

d **Nad 15 milijonov škode** je napravila toča v Dalmaciji in Hrvatskem Primorju.

d **Izvoz zdravilnih rastlin.** V naši izvozni trgovini dobiva izvoz zdravilnih rastlin vedno večji pomen. Mogla bi pa ta trgovina še znatno narasti, če bi se bolj pazilo pri nabiranju rastlin in če bi se rastline v večji meri izvažale kot polfabrikati in gotovi izdelki. Mnogo pa je trpela trgovina z zdravilnimi rastlinami vsled padca cen. Tako je cena teh rastlin narasla od leta 1925 do 1928 od 4302 Din za tono na 8237 Din, a potem padla, da je znašala v letu 1932 le še 4242 Din. V l. 1933 pa se je zopet popravila na 5290 Din. Mnogo naših zdravilnih rastlin gre v Italijo, ki je še vedno ena glavnih posredovateljic za naše zdravilne rastline, dočim sta glavni odjemalki Nemčija in Amerika. Tudi Madjarska samo posreduje prodajo naših zdravilnih rastlin.

d **Žitni trg.** Z ozirom na slabo letino so cene pšenice trdne in zahtevajo za njo Vojvodinci še vedno po 125 Din za 100 kg starega blaga. Za novo blago še ni ponudb, domnevajo pa, da pojdejo cene nad 125 Din. Negotova vlada tudi glede izvoza, ker se ne ve, kako bo Privilegirana izvozna družba v bodoče poslovala. Sedaj nakupuje za izvoz v Avstrijo in plačuje po 127—130 Din franko vagon ali ladja nakladalne postaje. Ker so se mlinci zadnji dobili precej izpraznili, so začeli zopet nakupovati. Moka je neizpremenjena in stane

VINA

Za teško delo Vam z dobrim vinom postrže
 Centralna vinarna v Ljubljani

v Vojvodini 190—210 Din za 100 kg, v Sloveniji 275—285 Din. Koruza še nadalje narašča v ceni, ker se je povpraševanje iz Avstrije in Češkoslovaške povečalo in jo je Privilegirana izvozna družba začela nakupovati za Šveico. Cene so po kraju različne. Za 100 kg plačujejo v Indiji 101—103 Din, v Somboru 102—104 Din, v Sisku 117.50 Din, v Kotoribi 120 Din, za blago, naloženo na vlačilce, 111—112 Din.

d **Pridelek pšenice.** Po končanem deževju je minuli ponedeljek v Vojvodini splošno začela žetev pšenice, ki obeta kakovostno dober pridelek, po količini pa zelo pičel. Tako cenijo, da bo dala pšenica na oral v posameznih krajih stotov: po 3—4 Bela Crkva, Vršac, Kovačiči; po 4—5 Alibunar, Šid; po 5—6 Nova Kaniža, Velika Kikinda, Novi Bečej, Pančevo, Ruma, Mitrovica, Plak; po 6—7 Novi Sad; po 7—8 Subotica, Sombor, Bačka Topola, Bečkerek, Jaša Tomić; po 8—9 Palanka, Odžaci; po 9—10 Kula; po 10—11 Stari Bečej.

d **Koruzna letina.** Nova koruza v Vojvodini, pa tudi v drugih banovinah, kaže sijajno ter se je po obilnem dežju znatno popravila. Kakor poročajo, je letos s koruzo posejana znatno večja površina zemljišče kot lani in smemo po sedanjih znakih pričakovati dobro letino.

NESREČE

d **Ogenj.** Hišo, hlev in svinjake je uničil požar posestniku Leopoldu Mucu na Krivoglavicah v Beli Krajini. Hiša in hlev sta zgorela posestniku Malešiču Alojziju v Borštu v deželici »belih rojakov«. — Pogorela je hiša na Miljah severno od Kranja, kjer sta stanovala 86-letni Jakob Kozelj in sestra Mica. So ju komaj rešili iz plamenov. — V Gradcu pri Litiji je uničil požar dvojni kozolec posestnika in gostilničarja Franca Keržana. — V Brdinjah pri Mariboru je pogorel posestnik Pavel Svetini. — Na Suhi pri Kranju je delno pogorel posestnik Joža Zibert.

d **Strela je udarila v zvonik katoliške cerkve** v Podgorici v Črni gori. Vse leseno je zgorelo. Cerkev so obvarovali.

d **Do tal je pogorel motorni mlin** Danijela Čeloša v Malem Idjošu pri Novem Sadu.

d **Ognjeni zublji so uničili hišo** in gospodarsko poslopje posestniku Pavlu Svetini v Kotljah.

d **V gnojnici je utonil** mesečna Francka, hčerka posestnika Franceta Pezdirja v Logu pri Brezovici.

d **Hudo je divjala oni petek strela** po nekaterih krajih okrog Ptujja. Kakor bi se bližal sodni dan, so strele švigale od vseh strani. Ker je začelo liti, so bežali delavci, ki gradijo cesto iz Ivankovcev na Lešnico, pod streho hiše v Stanovščaku, ki je last gospe Martinc iz Ormoža. Zabliska, zagrm in udari v to hišo. Dva

Pri vsaki prirodni mineralni vodi je glavno, koliko ima raznih zdravilnih sestavin: čim več jih ima, več velja! Radenski Zdravilni vrelci jih ima preko 20, poleg težkih kovin, ki so bile v njem ugotovljene lanško leto in katerih nima nobena druga mineralna voda v Jugoslaviji. Zato pa je Radenski Zdravilni vrelci za zdravje tako koristen in tako izbornega okusa. Primerjajte analizo drugih mineralnih vod z Radensko, pa se boste takoj odločili ter odslej vedno in povsod zahtevali izrecno Radenski Zdravilni vrelci. Zahtevajte obširno brošuro o Radenski pri upravi Zdravilišča Slatina Radenci.

delavca: Andrej Javšovec in Anton Kolarič, oba viničarja na Libanji, sta se mrtva zgrudila na tla. Strela se je vnela in pogorela. — Oni četrtek je posestnik Lesjak iz Male Libanje šel z volji po suho krmo. Kar zagrm in poč. Voli se omamljeni ustavijo, sosed pa najde Lesjaka ubitega.

d **Gad je pičil** pri nabiranju borovnic Marjijo Pirc in Minko Brzinovo iz Krmelja.

d **Ko je obiral lipovo cvetje**, je padel z drevesa in se do smrti pobil 13-letni Alojzij Hribar, sin vdove po mitniškem pazniku z Galjevice pri Ljubljani.

d **Deset ljudi zastrupljenih.** Posestnik Dušan Bunarevič v Stari Pavljani pri Belovarju je prijavil državnemu tožilstvu, da so člani njegove družine ter hlapci, ki jih ima najete, jedli ajdove žgance, ki jim jih je skuhal kuharica Draga Jagodič. Po jedi pa je kar vsem naenkrat postalo slabo in so jih takoj vseh deset odpeljali v belovarsko bolnišnico, kjer so jim izpraznili želodce. Med potjo pa sta dve osebi umrli, dočim je stanje ostalih osmihi čedalje hušje.

d **Mrtva so našli rudarji** v rudniku Sisevac pri Paračinu svoja tovariša Franca Stoparja in Antona Zivica. Zadušil ju je strupeni plin.

d **Dalstisks nesreče.** V nedeljo se je v Zagrebu smrtuo ponesrečil naš najboljši civilni letalec Janko Colnar. V višini 300 metrov mu je domače letalo »Ložec« odpovedalo in strmoglavilo na zemljo. Iz ruševin letala so potegnili letalca že mrtvega. — V Belišču pri Osijeku so imeli v nedeljo letalsko prireditev. Eno letalo se je zaletelo v gledajoče občinstvo. Nesreča je zahtevala med gledalci osem smrtnih žrtev, šest hudo in tri lažje ranjene. Pilot leži hudo ranjen v bolnišnici.

d **Razne nesreče.** Slamorenica je odrezala tri prste na desni roki Mure Mariji iz Savskega brda v Poljanski dolini. — Ko je padel iz avta je dobil hude poškodbe na glavi Oblak Vincenc iz Skofje Loke. — V prepriju je bil zaboden v trebuh Kalan Jože na Godešiču pri Skofji Loki. — Pri telovadbi sta se ponesrečila 14-letni delavec sin Josip Cibej iz Pobrežja ter 17-letni kolarski vajenec Ivan Kodrič s Poljčan, in sicer oba na drogu. — Para iz lokomotive je močno opekla roko Jožetu Streklju, 54 letnemu pepearju državnih železnic z Viča. — Pri delu si je odsekal palec levé roke 30-letni mesarski pomočnik Ivan Tušek iz Ljubljane. — Pri padcu s svisli v Ulco si je »natrl lobanjo posestnik Alojz Šuperger s Prevrata pri Konjicah. — Z motornim kolesom je zavozil blizu Leskovca v globok občestni potok in dobil nevarne notranje poškodbe vinski trgovec Ivan Vindiš. — Smrtnevarno se je pogodeval rudar Fler Franc v Zagorju. — S krampom si je nevarno ranil levo novo 26-letni Ludovik Godec, delavec pri ureditvi Ljubljane. — Pri padcu si je hudo poškodoval hrbet 15-letni vajenec Franc Kašper iz Smartna ob Savi. — Z 10 m visokega zidarskega odra je padel, si strl obe roki in dobil tudi hude notranje poškodbe 28-letni Mihale Lazar, delavec pri novi zgradbi tovarne na Pobrežju pri Mariboru. — Avto je podrl na tla kolesarja, 20-letnega Franca Jugrlija iz Jurklostra. Zlomljena roka in še druge poškodbe. — Pri telovadbi se je ponesrečil Alojz Jugovec, posestnikov sin iz Medribnika pri Sv. Barbari v Halozah. Padel je z droga in si zlomil nogo. — Sredinec na desni roki si je odsekala pri sekanju drv dijakinja Dora Krecenbacher v Celju. — S češnje je padel in si zlomil nogo 5-letni Krašovic Ludovik iz Griž pri Celju.

— **Nosečim ženam** in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grančica do urejenega želodca to črevesja.

NOVI GROBOVI

d Smrt pobrati pod lopato, kar rodil je beli dan. V Mariboru je odšel k Gospodu po večno plačilo duhovni svetnik p. Pavel Potočnik. — V Mostah pri Ljubljani je umrla soproga mesarja 69-letna Franciška Štrukelj. — V Zgošči pri Begunjah je preminul pekovski mojster Jožef Resman pod. Strgar. — Pri Sv. Petru pod Svetimi gorami je zapustil solzno dolino tamonj župnik g. Ivan Lah. — Pri Sv. Juriju ob Taboru je zapel mrtvaški zvon Elizabeti Lesjakovi. — Na Zidanem mostu je odšla v večnost 74-letna Marija Pavlič, mati nar. poslanca. — V Kranju so položili v grob 77-letnega orožniškega stražmojstra Primoža Zontarja. — Na Viču je zapustil ta svet trgovec Ladislav Novak. — V Vojniku so pokopali zasebnico Agato Eller roj. Prigorc. — Na Jesenicah je zapel mrtvaški zvon tovarniškemu mojstru v pok. Kristjanu Vilmanu. — V Ljubljani so umrli: kapetan v p. Alojzij Stiasny, upokojenec in posestnik Franc Knez, skladiščnik državnih železnic Franc Jernejčič, Ana Pavlin in orožniški stražmojster v p. Josip. Cegnar. — V St. Janžu je k Bogu po plačilo odšel Repovž Jožef (Hribčev ata). Bil je skoraj 50 let občinski odbornik, več let župan in cerkveni ključar, vedno pa odločen katoličan. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Na kongres Kristusa Kralja v Einsiedelnu! V dneh od 23. do 26. avgusta bo v proslavo tisočletnice božje poti pri Mariji v Pušavi v Einsiedelnu v Švici IV. mednarodni kongres Kristusa Kralja. V teh dneh bodo prihajali romarji z vsega sveta v Einsiedeln. Mednarodni je ta kongres, tudi Slovenci naj se ga udeležimo! Če se prijavi 300 ljudi, bomo imeli svoj posebni vlak in bi znašala voznina okoli 1000 Din. Pri udeležbi najmanj 150 ljudi bi imeli posebne priključene vozove k brzovlaku in bi znašala voznina blizu 1200 Din. Pristojbina za vizum je všteta, potni list si preskrbi vsak sam. Odhod iz Ljubljane 24. avgusta zvečer, prihod nazaj v Ljubljano 28. avgusta zvečer. Tja grede triurni postanek v Curihu, nazaj grede osemurni postanek v Inomostu in osemurni postanek v Celovcu z izletom h Gospe Sveti. Spored se bo po želji udeležencev spremenil, zlasti, če bomo imeli posebni vlak. Romanje priredi dobrodelno društvo »Varstvo«. Podrobna pojasnila objavi romarski list »Po božjem svetcu«, ki izide te dni in ga dobi vsak zainteresirani brezplačno. Prijavite se na naslov: List »Po božjem svetcu«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d Dopisnice pišite, pa dobite zastoj na ogled glasilo dobrodelnega društva »Varstvo«, list »Po božjem svetcu«, kjer najdete pojasnila za romanje v Einsiedeln in k Mariji Lurški v Rajhenburg, prosta službena in vajeniška mesta, kakor tudi vsa ostala pojasnila, učoča se dobrodelnosti in človekoljubnosti. — Naslov: List »Po božjem svetcu«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d Opozarjamo cenjene čitatelje, ki bolehalo na boleznih srca, jeter, ledvic, žolčnih in želodčnih kamnih, da uživajo stalno Radenski Zdravilni vrelec, ki je tudi izborna pijača sam zase ali pomešan s vinom.

— Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čajsko naravno »Frans Josefovo« grenčico, ki dosega radi tega, ker čisti kri, žolodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatna uspehe.

V vsako hišo Domoljuba!

Posvetitev cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

V nedeljo, dne 1. julija, prihite v Ljubljano verniki iz cele Slovenije, da s svojo udeležbo povzdignete pomenljivo slovesnost posvetitve prve slovenske cerkve blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Več kot tisoč let živi, se razvija in kljubuje vsem viharjem naš slovenski narod na tej svoji s srčno krvjo in z znojem dela posvečeni zemlji. Pred tisoč leti sta naše pradede učila sveta brata v isti govorici, ki jo spopolnjeno govorimo danes, spoznavati Boga v prav isti sveti katoliški veri, ki nas s čiščenjem sv. Cirila in Metoda in na njih

svetivnimi obredi bodo sv. maše na prostem med ljudskim petjem. Ves potek obredov se bo film, zvočniki pa bodo množicam tolmačili besedilo obredov. — Poskrbljeno bo tudi za jed in okrepitele. — Po posvetitvi bo darovanje, takoj po sv. mali prevzv. g. škofa.

Opoldne se urede množice v slikovit sprevod. Zato naj pridejo udeleženci kar v največjem številu v narodnih nošah, deklice v belih oblekah, iz bližnje ljubljanske okolice naj fantje in moške prijenzije ta konjih, ali se pripeljejo na okrašenih vozovih,

priloposajo po čozji milosti ohranja, da smo in ostanemo katoliški in slovenski narod. Deset vekov, deset stoletij! Dolga je to doba in velik je to, v resnici in po pravici sveti jubilej! Kdo naj spriče tega velikega praznika za vse Slovence preze znameniti dan posvetitve prve cerkve sv. Cirilu in Metodu! Kdor more, naj pohiti 1. julija v Ljubljano in pokaže, da je vreden potomec junaških pradedov, ki so nam vero in materino besedo ohranili po evangeliju, kakor sta ga učila sveta brata Ciril in Metod!

V soboto zvečer, 30. junija, bo kresovanje pred novo cerkvijo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ob 8 zvečer. Ob 9 se bodo v slovesni procesiji s prižganimi svečami prenesle sv. relikvije iz stolnice k novi cerkvi. Takrat zažgite kresove vse soseske po gričih in naj ogenj sv. navdušenja prevzame ves naš narod za katoliško in slovensko stvar.

Na slavnostni dan, v nedeljo 1. julija, sprejmemo pred cerkvijo sv. Cirila in Metoda prevzv. g. škofa dr. Gregorija Rožmana ob pol 8 zjutraj. Belo oblečene deklice, križarji in klarice, moški in ženske v narodnih nošah, Marijine družbe in druga katoliška društva in množice vernikov bodo delali špalir slovesnemu školovemu prihodu. Med po-

avtomobilih, avtobusih, kolesih, motornih vozil. Nikjer naj ne manjka cvetja, zastav in bander! Zidana volja, kremenit katoliški slovenski značaj naj pride tudi zunaj do polnega izraza in sijaja! Pokorite se rediteljem, da bo slikovitost sprevoda učinkovitejša, ker se bo ves sprevod snemal na film, da bo svet videl, da smo katoliški Slovenci verni in izobražen narod. Pozneje bo lahko vsak udeleženec samega sebe videl na platnu in kako se je obnašal. Vsaj tokrat naj moški s številno udeležbo in lepim, veselim vedenjem dosežejo število in zglede ženske udeležbe.

Popoldne ob 4 bo v »Unionu« akademija v čast sv. Cirilu in Metodu. Vstopnine ne bo.

Natančnejši spored se bo dobil v spominski knjižici, ki se bo prodajala za majhen denar med občinstvom. Tam bo še mnogo drugih zanimivih podatkov o pomenu te zgodovinske verske in narodne slovesnosti.

Z veselo, vriskajočo dušo pojdemo na posvetitev prve slovenske cerkve sv. Cirilu in Metodu v Ljubljano! Naš ponos bodi, da prispevamo k sijaju te slovesnosti z vsem, kar premoremo!

Na veselo svidenje!

Ne tvegajte življenja

»Vedno češče se dogajajo vsega obžalovanja vredni primeri, da je ob nameravanem prekoračenju državne granice po necarinskih potih in na nedopustnih mestih kdo ustreljen od straž obmejne čete, ker se ni pokoraval glasnemu pozivu straže. Državna meja mora iz razumljivih razlogov biti ter je tudi strogo zastražena, da je neopažen prehod skoraj nemogoč. Straže so po predpisih primorane streljati za onim, ki se ponovnemu pozivu »stoj« ne pokorava. Večina so tihotapci, ki mnogokrat le zaradi malega dobička, izrabljajoč temo in zadržati ali težko pristopno ozemlje ali posamič, ali v skupinah, na tako drzen način tvegajo življenje. Mnogo je pa med ustreljenimi

žrtvami tihotapske strasti in usodne lahkomišelnosti rodbinskih očetov in celo takih, ki jim sicer ni sile za preživljanje. Nesrečnekušnja pa, kakor je videti, še niso izučile obmejne prebivalstva.

Svari se tedaj, in obmejno prebivalstvo naj se tudi samo med seboj svari in poučuje, da naj se ne skuša prekoračevati državne meje po necarinskih potih in na nedopustnih mestih. Kdor pa bi le bil zaloten, naj se pokorava pozivu straže ter naj se na klic: »stoj« takoj ustavi, ker si s tem zavaruje svoje življenje. Red na državni meji pa zahteva tudi naš ugled in narodni ponos poleg naših bitnih državnih koristi.

PO DOMOVINI

Iz zagrebške torbe (Zagreb)

Krasno je bilo veličastno slavje v soboto in nedeljo ob priliki posvetitve nadškofa pomočnika. Veličastna je bila bakljada v soboto zvečer. Povorko je vodil pl. Turković, kateremu so sledili nadškofovi rojaki iz Krašiča. Fantje na konjih, dekleta, moške in žene v narodnih nošah — cela dolga vrsta, ki so na slovesnost prihitali iz 80 km oddaljene rojstne vasi novega nadškofa. Tudi mamica njegova je iz stolpa škofijske palače prisostvovala veličastni večerni povorki. Rad vedne množice se je pa nagnelo najmanj 50.000 glav. Na balkonu pa so bili zbrani gostje in kaptolska duhovščina z nadškofom in z novim maziljencem. V svečanem miru je potekala manifestacija. Slavljenca je nagovoril dr. Protulipac. Po končanih nagovorih je zavrnila iz desetisočerihih grl moččna pesem: »Do nebes naj se razlega...« V nedeljo se je slovesnost pričela ob osmih. Zopet so se valile z vseh strani silne množice, ki so napolnile mogočno stolnico, in prisostvovala ganljivi svečanosti posvetitve. — Navzoco so bili do mala vsi školje v naši državi. — Na praznik sv. Petra in Pavla imamo Slovenci v Zagrebu lepo slovesnost. Popoldne poromamo na grob velikega Mahniča v Ksaverski Dolini. Ta dan imamo tam vsako leto lepo slovesnost. Za ta dan pričakujemo tudi goste iz domovine. — Šestdeset let bo, odkar je bilo ustanovljeno hrvaško vseučilišče v Zagrebu, iz skromnih početkov se je razvilo v popolno univerzo, katera si je zgradila odgovarjajočo fakultete na raznih straneh zagrebškega mesta in ima še vedno polno načrtov, ki čakajo ustvaritve.

Novice

(Prežganje pri Litiji)

Zgodnja pomlad se pozna povsod. O sv. Juriju se je malokaterikrat videlo toliko zelenja in cvetja kot letos. — Mrvo imamo zelo lepo in prav sedaj imamo glavno košnjo. Daj Bog, da bi imeli ob tem času lepo vreme. — Zita so letos zelo redka. Pod snežno plastjo skozi vsjo zimo je mnogo strnine pognilo. Da bi nam vsaj to v miru dozorelo! Sadja letos ne bo, razen nekaj češenj, ki so dozorele. Zelo se zanašamo na gobe. Akoravno

je njih cena nizka, bi se marsikaj potrebnega kupilo za tisti denar — kot lansko leto. — Pred časom sta umrla dva občinska uboga iz Stange, in sicer Nikolaj Arh in Antonija Jeriha. Prvi je do zadnjega prosjačil po hišah in je umrl pri dobrih ljudeh spravljien z Bogom. Drugo so pa ljudje našli umirajočo sredi pota. Naj počivata v miru! — Dne 13. maja so gostovali na našem odru igralci Prosvetnega društva iz Sostra z veseloiigro »Dve nevesti«. Vsi smo bili s predstavo zadovoljni. Tudi naši igralci so svoje vloge dobro rešili pri žaloigri »Zrtev spovedne molčečnosti«.

Razno.

(Reteče pri Škofji Loki)

Regulacijska dela na Sori se bližajo koncu. S tem je to dolgoletno vprašanje rešeno. Rešene bi bile pa tudi lepe gozdne parcele in travniki, če bi se bila la dela izvršila pred par leti. Brez vsake koristi pa tudi zdaj ni. Mnogi brezposelni so imeli zasluček. — Letos smo povečali cerkveni kor. Cerkev je s tem dobila okrog dvajset novih sedežev, pevci pa boljši prostor. — Letina dobro kaže, sena je prav mnogo, tudi sadja bo precej. — Vinški duhovi tudi v naši fari včasih zrogovilijo. Zadnjo besedo pri takem sunku imata po navadi bolnišnica in sodišče. — V nedeljo pojdimo vsi v Ljubljano na Cirilmetodijško proslavo. Nekaj jih bo šlo tudi v narodni noši. Tako je prav.

Dvesto let stara vinska trta.

(Primskovo.)

Ves svet danes drvi za rekordi, tudi najstarejši Turek ne bo kmalu več najstarejši, ker ga bo prekosil kdo drugi s še višjo starostjo. Mi Primskovčani se sicer s tako starimi ljudmi ne moremo postavljati, a imamo pa vinsko trto, ki je že nad dve sto let stara, kar se pa iz krstne knjige ne da doznati. — Prijazna je vas Zagrič, kamor sem jo mahnil zadnjo nedeljo. Kamor zreš, povsod vinogradi in zeleni griči, vrhutega pa se ti nudi krasen razgled po širni Dolenjski tja do Gorjancev. V Zagriču sem se ustavlil pri g. Mrzlu, pd. pri Bajčevih. Vseled sem se pod košati oreh, ki je že tudi prekoračil častiljivo starost 150 let. Z gospodarjem sta rešetala dnevne novice, pa pride pogovor tudi

na vinograd. Nato mi pa pokaže trto za domačo hišo in pravi: »Poglejte, gospod, ta trta je gotovo že nad 200 let stara. Moj oče je star že nad 70 let, pa je bila trta takrat iste debelosti. Še njegov ded ni vedel, kdaj so jo zasadili.« Prosil sem gospodarja za vrstico. Trta meri v obsegu 56 cm, okroglo 18 cm v premeru. Glavno deblo se je lani posušilo, poskrbelo pa je še prej za naraščaj, saj bi bilo škoda, da bi se tako imeniten roj opustil. Gospodar mi je še pravil, da je trta v dobrih letih imela toliko grozdja, da so stisnili tudi nad 1121 mošta. Škoda, da v naše kraje tako malo zahajajo fotografi, to trto bi morali ovekovečiti, še preden jo posekajo. Proti večeru sem se poslovil od gostoljubnega gospodarja ter jo mahnil nazaj na Primskovo. G. P.

Smrt vzornega mladeniča.

(Breznica na Gorenjskem.)

Gospod je poklical k sebi komaj 30 letnega Janeza Grčarja iz Doslovč. Smrt ga je dohitela v Celju, kamor je šel kupovat motorno kolo za prijatelja. Med vožnjo mu je postalo slabo, da je na motornem kolesu začel omahovati in je slednjič padel v jarek, kjer je obeležal mrtev. Zdravniki sodijo, da ga je zadela kap. Pokojni Janez je bil splošno priljubljen fant, poln dobrote, postržljivosti in prijaznosti do vsakega. Bil je več let vnet in delaven član bivšega Prosvetnega društva ter že od ustanovitve član Vincencijeve konference na Breznici. Množina vencev in šopkov, s katerimi so ga obsuli prijatelji in znanci, ki je ležal na mrtvaškem odru ter množica, ki ga je spremila na njegovi zadnji poti, so priča, kako radi so imeli Janeza vsi. — Počivaj v miru, dragi Janez, v domači zemlji, duša tvoja pa naj uživa plačilo v nebeški domovini! Spominjalji se te bomo v molitvi in te ohranili v trajnem spominu. Tvojim dragim domačim pa želimo, da bi jih ljubi Bog tolažil v njih bridkosti.

Novice

(Krka)

Že dolgo smo imeli na Krki mir pred tatovi. Od vloma v poštni urad pred par leti ni bilo čuti nikjer o kakih tatvini. Zadnje dni pa se je v naši dolini zopet organizirala vlomilska družba. V enem mesecu imamo kar tri tatvine: v gostilni Seme na Vidmu, v Matizljevo hišo v Gabrovču in pri gostilničarju Koščaku v Lesah. Kot smo dejali, gre tu gotovo za zelo spretno vlomilsko družbo, ki ji bo najbrž zelo težko priti na sled. Opozarjamo ljudi, naj pazijo na sumljive ljudi, ki se jih vse polno klati po deželi. — V nedeljo, 17. junija je

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

Gilbert je dolgo časa ni bil videl. Takemu možaku so ženske, tudi sama izvoljenka, lahko postale ideal, ki je bil preveč oddaljen od telesnosti, da bi mogel dejstveno vplivati na njegovo močnatost, in tako visoko nad zemljo, da se ni dal uresničiti. Tudi v onih časih je marsikateri vitez ustvaril iz svoje izvoljenke božanstvo in iz svoje vdanosti do nje vero, da se je pravi pomen ljubezni razblinil v asketskem nagibu, počakal rešitve duše v vsaki stvari in celo v zaničevanju vsake posemske želje. Ti možaki so res pričakovali tako nagrado in se jo nadejali celo po smrti. Vzlje vsemu temu pa razmerje med Beatriko in Gilbertom ni bilo tako; ako bi pa bilo, bi ona tega ne bila hotela; njene besede so pričale o tem.

»Tako ponosna sem nate!« je vzkliznila. »In tako silno me veseli, da te zopet vidim!« »Ponosna na mene?« je vprašal in se žalostno nasmehnil. »Jaz pa nisem kar nič ponosen nase. Kajti ne oziraje se na vse, kar sem storil, bi ti lahko bila mrtva pri Niceji.« »Vendar živim,« je odgovorila vsa srečna, »in to s tvojo pomočjo, dati sicer še ne morem popolnoma dobro hoditi.« »Kraljico bi bil moral pustiti dalje jezdit. Misliti bi bil moral samo nate.« Čutil je neko zadoščenje, ko je naposled lahko na glas povedal, kar mu je toliko časa

težilo sree, povedati Beatriki sami. Ona pa ga ni poslušala:

»To bi bilo nevihteško,« je rekla. »Ne želim, da bi bil kaj takega storil, kajti vsi bi te na moč obsojali zaradi tega. Potem tudi ne bi nikdar čula, kar sem slišala včeraj in snoči, najlepše besede, ki sem jih kdaj slišala — vzklizanje velike vojske, ki je blagoslavljalva enega možaka zaradi dobro izvršenega dobrega dela.«

»Nisem storil nič posebnega,« je odgovoril Gilbert in se hotel poniževati v njenih očeh.

Ona pa se je nasmejala in mu urno položila v rokavico zavito roko na ustnice.

»Potem bi se ti ne smejala, kakor se sedaj,« je vzkliznila.

Pogledal jo je in resna otožnost, ki je postala skoraj njen naravni izraz, je začela izginjavati, kakor da ni mogla vedno trajati.

»Pogosto sem mislil nate in ugibal, ako boš dobro sodila moja dejanja,« je rekel.

»Res!« se je nasmejala. »In zavoljo tega, ker sem ponosna na te, se zdaj delaš, kakor da ne bi bil ničesar storil! To je slaba pohvala mojega dobrega pogleda in sodbe.«

Tudi on se je nasmejaval. Vse od začetka časa so ženske na ta način odgovarjale vrlim možakom, ki so bili preskromni v presoji svojega dejanja, in odkar je prva ženska iznašla to zvijačo, ni nikdar prenehala biti možu všeč. Vendar ljubezen ne potrebuje nič novega, kajti ona je vedno mlada. Zvezde niso ponoči nič manj lepe v naših očeh, ker so ljudje poznali »sladki vpliv Plejad« v Jobovih

časih, in prav tako ni vonj pravkar pokošene sena manj prijeten, ker ga vsi ljudje ljubijo. Staro je najboljšje in celo v ljubezni, ki je mlada.

»Govori, kar ti je drago,« je odgovoril Gilbert, »danes sva skupaj.«

»Za nič drugega nama ni mar,« je rekla Beatrika. »Niti za to, da je že dva meseca, kar sem te videla, in da sem bila bolna ali vsaj precej poškodovana od tistega padca. Vse je pozabljeno.«

Ozrl se je nanjo, ker je ni docela razumel; kajti ko je govorila, so bile njene obrvi nekoliko privzdignjene in njen obraz je bil deloma žalosten, deloma vesel.

»Rad bi, da bi te bolj pogosto videval,« je odgovoril Gilbert.

Njeno brezskrbno smejanje ga je popolnoma zmedlo.

»V resnici, resno mislim,« je rekel.

»In vendar delaš vse druge reči, kadar si resen,« je odgovorila Beatrika in iznenadilji ji je žalost pregnala radost z obraza. »Oh Gilbert, iz vsega srca želim, da bi bila doma na Angleškem, kakor nekdanje čase.«

»Jaz tudi!«

»Eh, ne! Ti ne! Samo tako govoriš, da meni ugodiš, vendar ne moreš narediti, da bi te besede resno zvenele. Zdaj si imeniten možak. Zdaj si gospod Gilbert Warde, vodnik in kažipot akvitanski. Ti in edino ti si, ki vodiš svo vojsko, in tebe bo doletela vsa čast zaradi tega. Ali bi se hotel vrniti v nekdanje

žko 70 dečkov in deklic k prvemu sv. obhajilu. Bil je lep pogled na malčke okrog oltarja. Vsaka vas v naši fari je imela letno nekaj otrok-prvoobhajancev. Tako je bila ta nedelja res »dan, ki ga je naredil Gospod« za vsa farno. — V sredo, 20. junija je obiskal na vizitacijskem potovanju po dekaniji č. g. dekan K. Gaidovec tudi našo cerkev in šolo. Popoldne si je ogledal v spremstvu naših domačih gospodov še podružnično cerkev pri Sv. Duhu na Vrheh. — Dne 15. junija smo poslali 60 naših fantov pred naborno komisijo; potrdili so jih 50. Spomladi jih je odšlo k vojakom okoli 40. Se lepše za občino in za našo dolino pa je gotovo obnašanje naših fantov. Nič več ni tistega nekdanjega kvantanja in pijačevanja, kot smo ga vajeni iz drugih krajev. — Neprestano deževje nam bo pokvarilo vsa letino. Do sedaj je največ škodilo senu. Ob vodah je popolnoma uničeno; kar ga je še ostalo, ga pa ne moremo spraviti. — Krka se polagoma spreminja v letoviški kraj. Saj pa tudi ima vse predpogoje za to. Stanovanje in hrana se dobi po naših gostilnah po zelo nizkih cenah, kraj sam pa nudi izletniku ali odmora in počitka željnemu gostu v obilici naravnih krasot. Ko bi vedeli za to romantično dolino ob izviru bistre Krke, gotovo ne bi nosili svojega denarja v inozemstvo. Treba se je tudi pri nas zganiti, vsaj malo, da bodo tudi drugod vedeli, da smo na svetu. — V nedeljo, dne 17. junija so gostovali pri nas igralci gasil. društva z Roba. Igrali so »Prisego o polnočie«. Kot samouki so nam igro kar lepo podali. Naši igralci so pred leti nastopili na Robu s Finžgarjevimi »Divjim lovci«.

Gasilsko slavlje (Zadobrova-Saeberje)

Priljubljeni smo proslavo 10 letnice obstoja gasilnega društva in na blagoslovitev povečanega gasilnega doma z delnim izletom gasilske župe, ki se bo vršila v nedeljo, dne 1. julija. Ob pol dveh popoldne bo sprejem bratskih društev in narodnih nos. Ob 2 bo sprejem g. bana, kuma in kumice, nato pa odhod k gasilnemu domu, kjer se bo vršila blagoslovitev doma. Po blagoslovitvi bo domača zabava na vrtu g. Gartrože. Vljudno vabljeni!

Vidovdanska proslava (Dol pri Ljubljani)

Spominu padlih junakov »Kosovega«, ki so se borili »za križ sveti in svobodo zlato« se klanja tudi naš narod. Prosvetno društvo sv. Helena priredi 29. junija ob 8 zvečer v cerkveni dvorani v Dolu »Vidovdansko proslavo« s prav pestrim spo-

redom. Na proslavo so povabljeni tudi predstavniki javnih oblasti, društva in vse vidnejše osebnosti nove občine. Vabimo tem potom prav vse brez razlike, da skupno počastimo spomin žrtev za našo domovino.

† Franc Volčjak (Virmaše)

V ponedeljek, 18. junija nas je pretresla žalostna vest o nesreči, katere žrtev je postal Franc Volčjak. Sel je zjutraj v službo kot preglednik proge od Skofje Loke do Zabnice ter pregledoval progo. Ko pa je ob pol osmih privozil jutranji vlak z Jesenic, je fant opazil, da ima še neko orodje na tračnici. Hotel je v zadnjem trenutku vzeti orodje proč, toda nesreča je hotela drugače. Stroj ga je zadel in vrvel s proge. Strojevodja je vlak ustavil. Ponesrečenca so naložili na vlak in ga odpeljali v Ljubljano v bolnišnico, kjer pa je kljub takojšnji

pomoči zaradi hudih poškodb umrl. V torek so ga pripeljali na dom in ga položili na mrtvaški oder, ki je bil pokrit s šopki in vencic. Kako je bil fant priljubljen, so pričale neštete trume, ki so hodile od blizu in daleč kropit nesrečnega mlade-

niča. Ko so v sredo fantje, njegovi prijatelji, dvignili belo krsto, da ga ponese na kraj mra, so igralle solze v naših očeh. Pogreba so se udeležili gasilci v kroju in veliko ljudstva, znancev in prijateljev. Železničarska godba mu je za slovo igrala žalostinke, čeprav je neprestano deževalo. Tudi narava je žalovala za dobrim, poštenim fantom. Ostal nam boš v spominu, dragi tovariš. Počrni mirno!

Vlom (Podzemelj)

Dne 20. junija je bilo vlomljeno v trgovino Lužar v Podzemlju. Železno roletno so s kolom povzdignili in neopaženo pobrali manufakture in tpe-cerije v vrednosti 26.000 Din. Zaradi dežja, ki je padal tisto noč, so tatovi dobro zakrili svoje sledove. Imenovani trgovec je bil zavarovan. Zato je časa se večkrat primeri, da kak tujec globoko pod ceno prodaja kose blaga. Tako blago je najbrj pokradeno. — Dne 22. t. m. je v Cerkevcih v kulu pred hišo utonila dve leti stara Pavlina Zeljko.

Zahvala Mariji Pomočnici. (Peče.)

Levičnik Anton, posestnik na Preteržu & in Levičnik Pavla, roj. Mal naznanjava vsa vesela, da je najin sedem mesecev stari sinček Stefan za priprošnjo Marije Pomočnice v Pečah ozdravel. Bil je tako bolan, da je kar hiral. Spal je silno malo in skoro nič več užival. Bil je mrtvaško bled, da ga je bilo žalostno gledati. En teden po kronanju Marijinega kipa, to je 3. junija, smo ga prinesli v Peče v cerkev, kjer je dobil blagoslov Marije Pomočnice, in smo takoj začeli opravljati devetden-nico po navodilu sv. Janeza Boska. Tretji dan po tem se mu je zboljšalo in je sedaj po preteku dveh tednov ves vesel, trden in živahen. Izgubila je ona žalostna blede barva. Lahko uživa raznovrstno hrano in ima lahko in mirno spanje. Naj bo za to veliko dobroto čestno izrečena Mariji Pomočnici naša velika zahvala.

V katoliško cerkev je prestopil škof pravoslavne ruske cerkve v Zedinjenih državah Amerike Vladimir Aleksandrov.

Na današnjih pokopališčih so prepovedali spomeniki, ki žalijo svetost kraja in čustva vernikov.

Pivnica, polna gostov se je porušila v španski Valenciji; 14 oseb ubitih, 20 ranjenih.

časa, ko sva bila še kot deček in deklica? Bi hotel, ako bi mogel?«

»Hotel bi, ako bi mogel.«

Govoril je tako resno, da je takoj razumela, da v resnici tako misli, pa vse njegove misli niso veljale samo njej. Nekoliko časa je molče zrla v tla ter vlekla prste svoje rokavice in enkrat je vzdihnila. Nato pa je izpregovorila s svojim stadjim, tihim glasom, ne da bi se ozrla kvisku.

»Gilbert, kaj sva si drug drugemu? Brat in sestra?«

Osupnil je in je zopet ni razumel ter mislil, da je stavila med njiju cerkveno postavo, o kateri je zdaj vedel, da ta ovira ni nepremagljiva.

»Nisi moja sestra kakor ti ne more biti tvoja služabnica.« je odgovoril z nenavadno toploto.

»Nisem tako mislila.« je rekla žalostna.

»Potem te ne razumem.«

»Ako me ne razumeš, kako naj ti potem povem, kaj mislim?« Pogledala ga je, nato se pa hitro ozrla v stran, kajti rdečica ji je zalivala lica in sram jo je bilo svoje drznosti.

»Mar misliš, da te ljubim kot sestro?« je vprašal Gilbert z resnobno netaktnostjo vse veskozi poštenih ljudi.

Lica so ji še bolj zardela in še vedno je zrla v daljavo in prikimavala.

»Beatrika!«

»No?« Ni se hotela obrniti k njemu.

»Kaj sem storil, da mi tako govoriš?«

»To je ravno!« je odgovorila. »Dovršil si velika dejanja, vendar niso bila zame.«

»Mar ti nisem povedal, kako sem iz dneva v dan mislil nate, upajoč, da boš prav sodila moja dejanja?«

»Da. Vendar bi bil lahko še nekaj storil. Potem bi bilo prav.«

»Kaj pa?« In obrnil se je proti njej, da bi čul odgovor.

»Lahko bi bil skušal videti me.«

»Saj me vendar nikdar ni bilo v taboru. Bil sem vedno dan hoda pred vojsko...«

»Ampak ne vedno v boju. Bili so golovo dnevi ali noči, ko bi bil lahko prijezdil nazaj. Sešla bi se s teboj, kjerkoli bi hotel — ure dolgo bi jezdila, da bi te videla. Ti pa še poskusil nisi tega. In naposled sem jaz morala poslati po tebe in te prositi, da bi prišel semkaj in govoril z menoj. Dozdeva se mi, kakor bi ne bil niti vesel moje družbe.«

»Nisem mislil, da imam pravico zapustiti svoje mesto in priti nazaj, niti zaradi tebe.«

»Prav lahko bi bil — ako bi ti bilo kaj na tem.« Govorila je zelo počasi.

Gilbert je dolgo časa zrl vanjo in njegov obraz je postal resen; bil je užaljen.

»V resnici misliš, da te ne ljubim?« je vprašal, toda njegov glas je bil hladen, ker ga je skušal brzdati, kar se mu je še predobro posrečilo.

»Saj mi nisi nikdar tega povedal.« je odgovorila Beatrika. »Zelo malo si storil, da bi megla kaj takega misliti, odkar sva bila skupaj kot otroka. Nikdar me nisi skušal videti.

ako bi se moral še tako malo potruditi. In celo zdaj nisi vesel, da me vidiš.«

Tudi njen glas je bil nekam hladen, vendar je drhteval pri nekaterih besedah. Junak je bil ves osupel in presenečen in je počasi ponavljal njene besede.

»Nikdar ti nisem tega rekel? Nikdar ti nisem dal povoda misliti tako? O, Beatrika!«

V spomin so mu prišle noči, ki jih je bil prečul; dolge ure, ko je očital sam sebi, ker je pripustil, da se je ena sama misel na kraljico vrnila med njega in deklico, ki ni priznala njegove ljubezni — nemirne, otožne ure, ko je obtoževal samega sebe, mučil samega sebe — kako bi ona mogla vse to voditi!

Zdaj je govorila resno, dasi je začela skoraj šaljivo; kajti četudi se mu srce ni izpremenilo, se je vendarle oddaljil od nje v svojem delavnem življenju ter se navadil prikrivati prava čustva, kakor se zgodi vedno, kadar živi človek sam ali med tujci. Res je bilo, da na zunaj skoraj ni bilo opaziti, da je bil vesel, da jo vidi, in zaradi tega je izgubila vsa sreča, ki je zvenela iz njenih besedi, preden sta mnogo govorila. Občutil je njeno slabo voljo in postalo mu je jasno, da je bil moral narediti kako veliko napako, ki bi se dala le iz teška popraviti. Ona pa je zopet razmišljala, kako je bila ljubosumna na kraljico zaradi njegove ljubezni, in zdaj je vse kazalo, da sploh te ljubezni ni bilo.

On pa, ki je kakor po nekem notranjem nagibu vedno znal pravo ukreniti, kadar je nevarnost pretela, dasi je bila njegova duša še

Naše rane

Pod navedenim naslovom prinaša »Koroški Slovenec« zanimiv članek. Pisan je sicer za koroške razmere in za koroške kmete, vendar ga ponatiskujemo prizadetim v blagohotni preudarek:

Ze smo pisali o težavah, ki tlačijo kmeta, in omenili, da je marsikdo sam zakrivil, da je zlezal v dolgove, ker se ni znal ozirati na gospodarske razmere, ki v času krize neizprosno zahtevajo, da vsak kolikor mogoče omeji svoje izdatke. V naslednjih vrstah hočemo opozoriti na nadaljne rane, ki hujše kot svetlovna kriza izpodkopujejo kmetički stan. Pomno povdarjamo, da nikakor ne trdimo, da je splošno tako. Vemo: velika večina naših kmetov se zaveda težavnega gospodarskega položaja in je temu primerno uredila življenje ter omejila izdatke na najpotrebnejše. Vendar se še vedno dobijo mnogi, ki ne razumejo toka časa.

Pred vsem ugotavljamo, da je po deželi preveč gostiln. V marsikateri vasi, kjer bi zadostovalo samo ena, se nahajata dve ali še več gostiln. Kjer je pičel obstoj samo za enega, jih več ne more obstati. Opazovalec bo moral tudi pritrdfiti, da v vaseh, kjer ni nobene gostilne, splošno še dobro gospodarijo in se držijo na površju. Kjer pa obstajajo nepotrebne gostilne in žganjarne, ondi so kmetje kmalu zlezli v dolgove, životarijo in propadajo. Marsikaterega gospodarja preobilo zavzivanje žganja telesno zgodaj oslabi, mu odvzame vso moč in razsodnost, da ni več sposoben za delo. Ves otopel se potem nič več ne briga za gospodarstvo in napredek; njegova edina misel ostane le še pijača, ki ga ima popolnoma v oblasti. Ni denarja za davke, ni denarja za obliko otrokom, da bi mogli ob nedeljah k maši, vedno še pa ga je za pijačo, ki mora biti vsak dan.

Ta in oni ima lepo posestvo v ravnini in si ga je prejšnja leta še utrdil s prodajo lesa, žganje in igra pa sta ga pripravila v nič. Posestvo je čez mero zadolženo, mogoče ima še pol ducata porokov, že leta ne plačuje davkov. Za njegovo posestvo bi ga marsikdo zavidal in bi si kljub težkim časom upal na njem obstojati. Gospodar pa po lastni nemarnosti pada vedno bolj. In taki ljudje se oglašajo za javno pomoč! Hočejo naenkrat biti gorski kmetje. Kako naj potem govorimo o pravih gorskih kmetih, ki neutrudljivo obdelujejo strme njive v hribih in so brez lastne krivde tako močno prizadeti po krizi. Njegov sosed ima mogoče manjše posestvo in več otrok, pa boljše gospodari, ne gre celo leto v gostilno in se odreče marsičemu, pa vleče naprej in plačuje davke.

Na deželi ima ta ali oni tudi gostilno skupno s kmetijo. Ne trdimo, da taki kmetje-gostilničarji splošno slabo gospodarijo. V ogromni večini so skrbni gospodarji in skrbijo tudi za obrt, da je gost pošteno postrežen. Najdejo pa se tudi izjeme, kjer je gostilna gospodarju v propast — ker je sam gospodar najboljši gost. Ves dobiček — in ta še ne zadostuje — gre po grlu. Včasih gostilničar nima druge pijače kot žganje, katerega kupuje pri bližnjem trgovcu. Zaman vprašuje tuji gost po mali južini, ko ne dobi niti primerne pijače. Često gostilniški prostori nikakor ne odgovarjajo zdravstvenim predpisom. Take okoliščine dovedejo gostilničarja v večje skušnjave, katerim vedno podleže.

Kljub težkim časom se dobijo tudi kmetje, ki lahkomišljeno zaigrajo v eni noči ves denar, ki ga čez dan izkupijo. Zakaj se takih ljudi, igralcev, pijancev in zapravljivcev ne dene pod kuratelo? Marsikatera hiša bi se na ta način obvarovala propasti. Ostalim pa bi bilo v svarilo, da lahkomišelnost in slaba volja ne gradita in držita kmetij.

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 28. junija do 5. julija 1934

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Poročila 13 Cas in plošče. - Četrtek, 28. junija: 9 Soliska ura. 18 Kosovska bitka. 18.30 Srbohrvaščina. 19 Plošče po željah. 19.30 Pogovor s poslušalci. 20 Prenos iz Belgrada. 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Petek, 29. junija: 8.15 Poročila. 8.30 Telovadba. 9 Orgelski koncert. 9.30 Versko predavanje. 10 Prenos iz stolnice. 11 Radijski orkester. 16 Filozofsko predavanje. 16.30 Radijski orkester. 20 Klavirski koncert. 20.45 Radijski orkester. 22 Cas, poročila, reproduc. koncert valčkov. — Sobota, 30. junija: 18 Granof. plošče. 18.30 Zabavno predavanje. 19 Koroška ura. 19.30 Zunanji politični pregled. 20 Ruska glasba. 21 »Eroica«. 22 Cas, poročila, harmonika. — Nedelja, 1. julija: 8.15 Poročila. 8.30 Gimnastika. 9 Plošče. 9.15 Prenos cerkvene glasbe. 9.45 Iz življenja bakterij. 10.15 Mednarodni združ. dan. 11 Operne arije. 16 Kmetijska spovetovalnica. 16.30 Koncert okteta »Sterbens«. 20 Don Pietro Caruso. 20.45 Pevski zbor pravoslavne kapele. 21.20 Radijski orkester. 22 Cas, poročila, lahka glasba. — Ponedeljek, 2. julija: 18 Pisma. 18.30 Pasemsko vprašanje malih živali. 19 Moderna španska glasba. 19.30 Zdravniška ura. 20 Operetni večer. 21.15 Fantje na vasi. 22 Cas, poročila. 22.15 Valčkova ura. — Torek, 3. julija: 18 Otroški kotichek. 18.30 Podoknice. 19.30 Janičarji. 20 Vijol. koncert. 20.45 Mandolinistični kvartet. 21.15 Rad. koncert. 22.10 Cas, poročila. 22.30 Angl. plošče. — Sreda, 4. julija: 18 Rad. kvintet. 18.30 O' verstvih. 19 Radijski orkester. 19.30 Literarna ura. 20 Klavirski koncert. 20.45 Vokalni koncert. 21.30 Radijski orkester. 22 Cas, poročila. 22.15 Vokalni jazz ansambli (plošče).

Na policiji. »Oprosilite, gospod komisar, večeraj sem prijavil, da mi je bila ukradena ura, pa prijavo preklecujem, ker sem uro že našel.«
»To ne gre, gospod, za to je danes že prepričano. Sicer smo pa lopova, ki vam je uro ukradel, že izsledili in zaprli.«

Modrovanje. »Očka, črne kure so mnogo bolj pametne ko bele.«

»Zakaj pa, Janezek?«

»I zato, ker črne kure znajo nesti bela jajca, bele pa ne znajo črnih.«

tako utrujena, je zdaj postal malodušen in se je odrekel vsaki nadi, da bi vso stvar izlepa in izlahka poravnal. Tisto, kar je ljubil, mu je ubajalo iz roke, in dasi je to ljubil po svoje, je bilo v resnici vse, kar je ljubil in čemur se ni hotel odreči.

Brez pomisleka jo je iznenada prijel; in njen obraz je bil blizu njegovoga, njegove oči so bile v njenih, njune ustnice so dihale isto sapo. Ni se prestrašila, ampak povsila je oči in prebledela kakor zid.

Poljubil jo je, ne enkrat, marveč mnogokrat na blede usta, na temne oči in bujne lase, kakor da bi je sploh ne hotel pustiti od sebe.

»Če te umorim, vedi, da te ljubim,« je rekel, in vnovič jo je poljubljal, da jo je bolelo; toda prijetno je bilo, da jo je bolelo.

Potem je mirno ležala v njegovih rokah; počasi se je ozrla in njune oči so se srečale, bilo je, kakor da bi se zrušila tista stena med njuna. Ko jo je vnovič poljubljal, so bili njegovi poljubi prijazni in nežni.

»Toliko, da te nisem izgubil,« je rekel in ji šepetal na ušesa.

Normanska strežnica je nepremično sedela ob reki in čakala, da je ne pokličeta. Čez nekoliko časa sta se začela zopet pogovarjati in v njenih glasovih se je razodevala harmonija, kakor je vladala v njenih srih. Gilbert ji je povedal, kaj se je ponoči zgodilo; Beatrika je to vedela, da je njen oče prišel v labor.

»Prišel je, da me odpelje od tukaj,« je rekla; »sva že govorila. Gilbert — nekaj strašnega se je prigodilo. Ti je povedal?«

»Nič mi ni povedal, samo rekel je, da sem strahopeteč! In zaničljivo se je nasmehljajl.«

»Po mojih mislih je skoraj blazen od žalosti.« Umolknila je in položila roko v Gilbertovo. »Njegova žena je mrtva — tvoja mati je mrtva — umrla je z otrokom vred, ki mu ga je rodila.«

Gilbert je ostal miren, samo v očeh mu je bilo opaziti izpremembo; vendar je Beatrika, ki je držala roko v njegovi, čutila, kako so mu utripale mišice in se žile napenjale.

»Hitro mi povej vse,« je rekel.

»Zgorela je,« je nadaljevala Beatrika.

»Ona je bila vzrok, da je moj oče odiral ljudi, dokler se niso uprli; zaradi njenega prigovarjanja je dal obesiti voditelja, ki je govoril zanje. Tedaj so se pa vzdignili vsi kmetje v okolici, požgali grad in tvoja mati je zgorela z otrokom vred. Očetu se je posrečilo, da se je rešil. Zdaj sem zopet edini njegov otrok in on me hoče zopet imeti.«

Gilbertu je glava omahnila naprej, kakor bi ga bil kdo udaril; nekoliko časa ni izpregovoril besedice; pred seboj je videl materin obraz; a on je ni videl take, kakor je bila takrat, ko sta se ločila, marveč kakršne se je je spominjal pred tem, tiste čase, ko jo je ljubil nad vse, ne da bi bil vedel, kakšna je v resnici. Vzlic vsemu, kar se je bilo zgodilo, mu je prišla na spomin, kakršna je bila, in njegova bol in žalost je bila resnična, velika.

Ko pa je iznova začutil Beatrikino roko, ki mu je sočutno stiskala njegovo, se je zopet zavedel strašne resnice. In vzdignil je glavo.

»Boljše je, da je mrtva,« je rekel bridko.

»Ne govoriha več o njej. Moja mati je bila.«

Dolgo časa je srepo zrl v reko in polotevala se ga je otožnost, kakor pogostokrat. Tedajci je nežen glas prebudil iz žalostne zamišljenosti in besede so bile v soglasju z njegovimi mislimi.

»Nisva sama,« je rekel glas, in dve majhni roki sta se plašno zganili, se mu ovili okoli vratu in ljubečji, ganljivi obraz se je ozrl v njegovoga. »Ne pusti, da bi me vzel seboj!« je prosila.

Pritisnil je njeno glavo na svoja prsa in še enkrat ji je poljubil lase.

»Ne bo te vzel,« je rekel. »Nikdo te ne sme vzeti od mene, nikdo ne sme stopiti med tebe in mene.«

Videti je bilo, kakor bi Beatrikine oči kar pile iz njegovih pomen besedi, ki jih je govoril.

»Daj mi besedo,« je dejala, dobro vedoč, da bi je oblublil ves svet.

»Obljubljam ti z vsem svojim srcem.«

»Na svojo viteško čast?« Nasmehnila se je, ko ga je vprašala.

»Na svojo čast in poštenje.«

»In na svojo ljubezen tudi?« Od same sreče se je malone nasmejala.

»Na pravo zvestobo zveate ljubezni,« je odgovoril.

(Nadaljevanje.)

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Komunizem je bil namreč vsa in edina njegova vera. V tem je bil podoben tisočerm drugim ruskim revolucionarjem, ki so bili voljni žrtvovati za svoje ideje vse. Bil je slepo in neomajno prepričan, da bo marksistični komunizem odrešil svet, zato o načelih sploh ni pripuščal nobenega razpravljanja, temveč je polagal svojo važnost le na dejanja in sicer na taka, ki bi vodila čimprej do končnega cilja. Cenil in zbiral je zato okrog sebe predvsem ljudi dejanj, organizacije in podrobnega dela, odklanjal pa ljudi velikih — besed. Te črte Leninovega značaja so dovedle l. 1903 tudi do razcepa ruske socialno demokratične stranke: »boljšinstvo« (večina) preprostih, a neomajno verujočih in slepo udanih je šla z Leninom, manjšina (meujševiki) izobraženec, ki se niso hoteli pokoriti njegovi nestrpni diktaturi, je šla pa pod vodstvom Plehanova svoja pota. Sicer so se tudi pozneje v njegovi stranki mnenja še večkrat križala, zlasti prve mesece po njegovem povratku v domovino, toda vkljub takim začasnim nesoglasjem, v katerih je pa prej ali slej itak prišlo vedno na Leninovo, je bila njegova skupina edina trdno, skorajda vojaško organizirana in s popolnoma jasnimi ciljem, zaradi česar je morala postati tudi — zmagovalka. To tem laže, ker je bil Lenin v izbiranju sredstev sicer skrajno brezobziren, a če je kazala potreba, jako gibek ter je neprestano in povsod poudarjal potrebo po neprestanem učenju, prilagajanju in zbiranju izkustev za tem gotovejšo dosego končnega cilja.

Ta Leninova osebnost je utisnila seveda močan pečat tudi vsej njegovi stranki, ki tvori danes vzor vsem drugim komunističnim strankam* sveta in je vsemogočna gospodarica neizmerne Rusije, čeprav tvori tam prav za prav le neznatno manjšino. Če primerjamo število prebivalstva Rusije in pa strankinih članov v po-vojnih letih, tedaj se nam pokaže namreč naslednja slika:

Leta	Prebivalstvo Rusije v milijonih	Članstvo VKP v milijonih	Članstvo VKP v milijonih	Stranka narašča v milijonih		
				Kandi-datov	Konse-met	Prisilji
1914	140	0.02	0.01	—	—	—
1917 (avgust)	141.7	0.20	0.14	—	0.02	—
1919	—	0.31	—	—	0.10	—
1920	134.3	0.61	0.45	—	—	—
1921	—	0.73	—	—	—	—
1922	131.7	0.49	0.37	—	—	—
1923	133.5	0.40	0.3	—	0.28	—
1924	134	0.33	0.24	0.12	—	0.20
1925	140	0.40	0.28	0.34	1.02	—
1926	143.2	0.67	0.47	0.45	1.64	—
1927	146.4	1.21	0.82	—	—	—
1928	149.6	—	—	—	—	—
1929	—	—	—	—	—	—
1930	—	—	—	—	—	—
1931	161.2	—	—	—	—	—
1932	165	3	1.8	—	5	6
1933	—	—	—	—	—	—

Iz tega pregleda je razvidno, da »Vsesojuznaja komunističeska partija (boljševikov)« = [Vsevezna komunistična stranka (boljševikov)], kakor se uradno nazivlje, v Rusiji sami do najnovjšega časa ni predstavljala niti 1% vsega prebivalstva, iz česar potem seveda tudi lahko razumemo njih ogorčeno nasprotstvo proti demokratizmu. Iz tega pa seveda

* To ime je prevzela stranka šele spomladi l. 1918, da bi se tako že na zunaj razlikovala od obsvoženih ji socialnih demokratov in pa ker načelno odklanja vsak demokratizem.

Srečanje. Plešasti gospod modernemu dekletu: »Gospodična, vaša glavnica je kakor krasne sanje.«
»Zato je pa vaša kakor gola resnica.«

V šoli. Učitelj: »Povej no, Tonček, od katere vrste živali je kožuh, ki ga nosi tvoja mati?«
Tonček: »Od strica Janezeta!«

nikakor ne smemo sklepati, da bi VKP (tako se stranka okrajšano označuje sama) kot edina vladajoča in obstoječa ne mogla števila svojih članov čez noč podeseteriti in še več, toda tako pomnožitev sama načelno odklanja, o čemer bomo govorili še pozneje.

Ker smo že pri številkah, bo jako zanimivo, če pogledamo še plasti, iz katerih je stranka sestavljena. Iz strankine uradne statistike z dne 1 oktobra l. 1928 je n. pr. razvidno, da je bilo v njej:

	pred vstopom v stranko	po vstopu v stranko
	po %	po %
delavcev	61,2	41,9
kmetov	21,1	12,5
nameščencev	16,3	32,6
raznih drugih	1,4	11,8

Iz teh števk je na eni strani jasno razvidno, da je v stranki razmeroma majhen del delavstva in skoraj nič kmetov (skupno le 170.000), na drugi strani pa, da postane še od teh delavcev in kmetov po vstopu v stranko velik del državnih nameščencev, kar je gotovo prav važno vabilo in mamilo za vstop v stranko. Celo v strankinih celicah po kmetiških vaseh je bilo l. 1928 le 46,6% kmetov in kmetiških delavcev, a celih 42,7% državnih in strankinih nameščencev. In ta razmerja se od tedaj niso bistveno izpremenila. Jasno nam pa vse te številke dokazujejo, da VKP ni ne delavska stranka in ne stranka ljudskih množic, čeprav se vedno predstavlja kot strogo delavska stranka.

In ta stranka je danes neomejen gospodar Rusije, kajti ona je tista, ki edina odločuje o celokupnem notranjem življenju države in naroda, vse služi edino in samo njej ter njenim ciljem. Grobo, a točno je sam Stalin označil to stanje pred par leti nekemu ameriškemu časnikarju, rekoč: »Tudi pri nas je več strank; razlika je le ta, da ena vlada, druge pa sede v ječi.« Sovjetska država je dejansko le diktatura tamošnje komunistične stranke, ki pravi, da zastopa ruski proletarijat. Nje nikakor ne moremo označevati kot le slučajno vladajoče v sovjetski Rusiji, kajti ona sploh ne pozna in ne priznava nobene tekmovalke, ki bi jo utegnila kdaj nadomestiti. Ze v prvih letih svojega vladanja je brezobzirno in do korenin uničila prav vse druge stranke in ko se je l. 1930 vnovič začela na tihem pojavljati nekaka kmetiška stranka, je bila zadušena že v kali. Kakor hitro bi se namreč zrušila strankina diktatura, se nujno zruši tudi vsa današnja notranja zgradba Rusije, ker bi izgubila ves z misel. Lenin je izrečno poudarjal, da je naloga njegove stranke voditi množice, ne pa da bi bila ona izraz volje teh množic, zato so tudi delavsko-kmetiški sovjeti le orodje stranke, ne pa stranka njihov predstavljajca.

In ta stranka je že od svojega početka do danes le skupina, ki jo vodijo strogo disciplinirani nekdanji revolucionarji z doslednim in brezpogojnim marksističnim programom (l. 1928 je bilo 98% članov vrhovnega vodstva takih, ki so pripadali stranki še pred l. 1918). Ona se niti ne poteguje ne za to, da bi si pridobila večino ljudstva, ker hoče ostati le njegov voditelj, pač pa išče seveda z njim tesnih zvez, za kar ji služijo ravno sovjeti. Ona, kakor že pred revolucijo pod Leninovim vodstvom, tudi danes nikakor noče biti skupina, v kateri bi bilo mogoče še razpravljati o načelih. Ne, te že ima z marksizmom, o njih zato sploh ne dovoljuje nobene razprave, temveč ji gre le za to, da jih oživo-tvori. Zato pa potrebuje brezpogojno poslušnih bojnikov, pripravljenih na vsako žrtev, kajti ona je stranka dejanj in le oblikovateljica novega, komunističnega družabnega reda.

RAZNO

Po sv. pismu Franco-ski kralj Franc I. se je nekoč sestel s sv. očetom Leonom X. Kralj se je začudil radi papeževga sijajnega spremstva in rekel: »Kakor piše sveto pismo, so bili apostoli preprosti, siromatni ljudje.« Nato papež: »Resnica, toda ne zabite, da je bilo to v tisti dobi, ko so še kralji ovis-pasti.«

Okoli milijon jetnikov je v ruskosovjetskih ter-boriščih. Nad tem dej-stvom se nati marksisti ne razburjajo.

O 40 urnem delavkem tedniku je razpravljala te dni v švicarski Ženevi mednarodna konferenca. Zastopnik delodajalcev, Ersted, je naglašal, da bi 40 urni tednik dovedel do višjih cen življenjskih potrebščin, da bi povzročil znižanje mezd, uveljavil stroje in odprl vrata le drugim, za delavstvo ne-ugodnim preuredbam.

Volitev obratnih zaup-nikov v Nemčiji se vrši tako kot v večinioma vsih samodrskih državah. Za-upnike, ki jih je treba izvoliti, določi obratno-vodja podjetja sporan-čno z načelnikom hitler-jevske obratne organiz-acije. Če se ta dva ne me-reta sporazumeti, imeno-je zaupnike hitlerjevski diktator delavske stro-kovne organizacije.

Praska policija vođ preiskavo zaradi komu-nistične propagande v srednjih šolah, ki je bila odkrita pred nekaj dni. Ugotovilo se je, da so nekateri srednješoli dobivali propagandni ma-terijal od komunistične-ga poslanskega kluba in da so zaradi tega učeni in učenke mnogokrat prihajali v klubske prostore komunističnih narodnih poslancev v parlamentu, kjer je bila neke vrste centrala za propagando komunizma v srednjih šolah. Zaradi tega piše »Narodni Listy«, da ni se razpusti komunistična stranka.

200.444 dolarjev je mo-rala plačati družina ban-kirja Brewera iz St. Pau-la v Sev. Ameriki ugri-biteljem, da so ga po treh tednih izpustili na svo-bodo. Kakor pridobite-no...

Pol milijona na minuto. Nekdo je izračunal, da se v Ameriki vsako minuto prižge ali porabi pol mi-lijona vžigalce.

Se. Tomaž, apostol je pokopan v Melypoc. In-dija, kjer je misijonaril med Hindi (Indijci).

Krivica. »Papa, naš učitelj je zelo krivičen. Vedno mi pravi, da sem slab v zemljepisju, pa sem v razredu edini, ki lahko dvigne veliki globus.«

Pravofasno je prišel. Krotilec levov v kletki med levi, ko mu pride vratar povedat, da je pri-šel čelvar z računom: »Dobro, gospod naj kar vstopi!«

Pred nevihto v gorah. Prvi turist: »Ali se ne bojite nevihte v gorah?«

Drugi turist: »Ne, bojim se je samo doma.«

Na razstavi. »Zakaj pa je v tej dvorani tako mračno?«

»V tem oddelku so razstavljene portreti starej-ših bogatih gospa.«

Kdor ima denar

Kakor znano, nameravajo prirediti Francozi v letu 1937 svetovno razstavo v Parizu. Za to priliko kanijo zgraditi ogromen stolp, ki bo segal v višino 700 m in ki bo za celih 400 metrov prekosil dosedanje svetovno čudo, Eiffelov stolp. (Eiffelov stolp je bil prav tako zgrajen za svetovno razstavo v Parizu in sicer leta 1899.)

Misel za tak kolos je že stara nekaj let. Inženjer Losier in državni gradbenik Faure-Dujant sta napravila načrt za ta stolp, ki bi bil visok 700 m, a zunanja oblika naj bi bila

v podobi treh odprtih dežnikov, postavljenih drug nad drugim. Oba gradbenika poudarjata velik pomen stolpa zlasti v primeru vojske; ob zračnem napadu bi se namreč mogli spustiti z najvišje platforme lovski aeroplani, pa bi s tem mnogo prihranili na času. (Tak aeroplan potrebuje mnogo časa, da se dvigne v višino 700 m.) Baza stolpa bo imela širino premera 220 m, a najnižja platforma bo široka 200 m. Na najvišjo platformo bo vodila cesta, dolga 12 km, po kateri bodo mogli voziti celo avtomobili.

Njegovo cigansko veličanstvo

Seveda ne gre za resničnega kralja, temveč za kralja vseh ciganov v Evropi. Pred meseci se je odpeljal v številno družino na sestanek v Romunijo. Nato se je vrnil na Poljsko, kamor je pristojen. Gre za Mihaela Kwieka, ki je bil pred leti v Varšavi izvoljen za kralja ciganov vsega starega sveta. Mož je zelo čedno oblečen, nosi novo sivo, moderno narajeno obleko, lejo belo srajco z ovratnikom in kravato ter moderne nizke čevlje. Predstavlja se kot Kwiek, kralj ciganov.

Iz Romunije se je vračal v tovornem vagonu, češ, da se v njem prijetneje vozi nego v osebem. Sredi vagona so kuhali čaj. Kwiek je po poklicu kotlar; v Poznanju ima tovarno kotlovo in kuhinjske posode, kjer je zaposlenih 45 delavcev. Za svoje podložnike skrbi kraljevsko. V Zbyszku na Poljskem je dal zgraditi v gozdu dvanadstropno vilo, v kateri je uredil sanatorij za bolne cigane. S svojimi podložniki govori samo v pravem ciganskem jeziku.

Kako čitamo časopis?

Zanimivo je opazovati, kako ljudje berejo časopise. Nekateri se ga lotijo od zadaj in pridejo kvečjemu do srede; drugi ga preletijo z očmi in se ustavijo kvečjemu pri kakem kričnem naslovu, tretji se lotijo vsakega članka, a navadno ne pridejo preko začetka, kvečjemu še preberejo konec. Pravi bralec je tak, ki se loti lista, ko ima dovolj časa, in ga prebere počasi in preudarno, in kar ga posebno zanima, prebere še drugič in tretjič. Pri tem pa ne sledi suženjsko samo listovi misli, marveč si vedno spet ustvarja svoje sodbe in svoja mnenja. Za takega je list nedvomno pravi

užitek v mirnih uricah počitka in oddiha. Le preveč pove sodba onega, ki meni, da more biti z listom gotov v polurici. So celo med nami taki vzorni čitatelji in cenitelji dobrega tiska, ki zbirajo prihajajoče liste skozi leta in vedno spet radi sežejo nazaj po starih letnikih, da zamorejo razumeti tudi sedanje dogodke. — Med katerimi si ti, dragi bralec?

★

Ne kupuj in ne čitaj nikdar takih časopisov in knjig, ki bi jih ne mogel na smrtni postelji z mirno dušo držati v roki skupaj z mrtvaško svečo!

DROBTINE

Princesa, ki je našla Mojzesa. Nedavne najdbe v jerihonskih kraljevih grobovih so pomagale ugotoviti, da je bila svetopisemska oseba, ki je našla Mojzesa, plavajočega v košarici iz lubja na Nilu, princesa Hatafu. Ta princesa je bila sestra vladarja Tutmozisa II., ki je vladal svojo deželo samo 13 let. Po njem je prevzela vlado princesa Hatafu, ki je najznačilnejši ženski vladarski lik na egiptskem prestolu. Ona je bila tista ženska, ki je našla in dala potegniti Mojzesa na suho, oskrbela rejo in ga pozneje vzgajala. Po njej je prišel Mojzes do svoje moči in ugleda in po njeni smrti se je svetopisemski prerok umaknil iz Egipta v Midian, kjer je ostal 40 let po njeni smrti, ves čas, dokler je vladal Tutmozis III.

Davidov zid v Jeruzalemu. V Jeruzalemu so po golem naključju odkrili najstarejši zid, ki ga je bil dal pozidati kralj David za obrambo mesta. V vzhodnem mestnem delu se je namreč zrušil kanal. Podrtija je začela ograjati sosedne hiše. Delavci, ki so začeli popravljati porušeni del, so pa kmalu prišli na to, da stoji pod ruševinami star zid. Obvestili so o tem oblasti, ki so poslate na lice mesta komisijo, ki je ugotovila, da predstavlja ta zid ostanek Davidovega zidu, ki je star danes dobrih 3000 let. Starinoslavci so ta zid doslej že večkrat iskali, toda vedno brez uspeha.

Latiniziranje kitajske pisave. Zavod za vzhodne znanosti v Moskvi je sestavil latinsko abecedo, odgovarjajočo slovnico za sovjetske državljanke kitajske narodnosti. S tem hočejo Rusi poenostaviti pismenosti ruskih Kitajcev. Abeceda sestoji iz 28 pismenk. Rusija bo izdajala kitajske knjige poslej v latinici.

Zemlja se je odprla. V Monterosellu pri Sassariju na Sardiniji v Italiji se je obhajala svatba, na kateri se je zbralo trideset ljudi. V trenutku, ko je hotela stopiti po domači šegi mati pred ženina in nevesto, da jima podeli svoj blagoslov, pa se je pod svati nenadoma odprla zemlja. Trije svatje so bili pri tem hudo ranjeni, več drugih pa je dobilo lažje poškodbe. Le ženin in nevesta sta kakor po čudežnem naključju ostala nepoškodovana.

Nezloniljal in neslepečih naočniki. Sved dr. C. B. Bostrom je leta in leta študiral vprašanje nezloniljalnih in neslepečih stekel za naočnike. Slednjič se mu je posrečilo pri stvari do jedra. Sestavil je naočnike, ki odgovarjajo vsem njegovim zahtevam. Izumitelj imenuje svojo iznajdbo Cunealove naočnike. Rabijo pa ne samo ljudem v vsakdanjem življenju, ampak tudi raziskovalcem, turistom, kolesarjem, tehnikom in vojakom, zaradi česar jim pripisujejo strokovnjaki velik pomen.

Na angleški oklopnici Rodney sledijo s pomočjo posebnega daljnogleda manevrom ostalih oklopnice. To je na vajah angleške mornarice.

Morda ne veš,

da so v pristanišču Firth ujeli najstarejšega slanika (arenk), kateremu prisojajo šestnajst let.

da je v samem Newyorku 75.000 ženskih oseb brezposelnih, brez doma in brez zadostne prehrane;

da ima angleški mornar pravico dobiti dnevno gotovo količino ruma, kateremu pa se večina dopove ter vzame raje denar v nadomestilo;

da je polovica prebivalstva Kanade mlajša kot 25 let;

da je neki strokovnjak ugotovil, da vsebuje vsak blišk elektrike, ki bi stala 27.000 Din;

da so pričeli mešati neke vrste barvo med zobanje za perutnino, da s tem dosežejo krasno perje piščancev;

da se en par podgan razplodi v dveh letih v 1500 podgan, in da bi samo v Franciji prihranili okoli 13 milijard dinarjev, ako bi jih mogli zatreti;

da danes ni nobenega bivšega predsednika Združenih držav Severne Amerike, ki bi bil še med živimi, je pa še šest njihovih vdov, katere seveda prejemajo visoko državno pokojnino;

da je na Angleškem 12 milijonov bolniško zaradi varovanih oseb in da za zdravljenje teh porabiho na leto 10 tisoč ton steklenic za zdravila;

da se je uživanje sira zmanjšalo in da so nekatere velike sirarne vsled tega zašle v težkočje;

da so lansko leto uradno proglasili v Parizu, da »pogrešajo« 27.000 ljudi, v New Yorku pa v istem času 25.000;

da največ lepoticnih sredstev, t. j. barv, parčinov in enakih dišav porabi nemška žena;

da novi angleški potniški parnik »Empress of Britain«, ki vozi med Anglijo in Kanado, stane družbo za vsako vožnjo okoli 50.000 funtov ali nekako 9 milijonov dinarjev;

da izhaja večina velikih mož in učenjakov iz družin s številnimi otroci in da so skoraj vsi zadnji, ali predzadnji po rodu, v nobenem slučaju pa ne prvorojenci. Med temi so bili Julij Cezar, Abraham Lincoln, Napoleon, Shakespeare, Nelson, veliki angleški pomor, vojskovodja, Bernard Shaw, George Washington in maršal Foch, ki nam je še vsem v spominu iz svetovne vojne;

da je mesto Southend na južnem Angleškem najbolj trezen kraj v Evropi. Lani je bilo tam nad štiri milijone obiskovalcev in samo 75 je bilo prestopkov zaradi pijanosti;

da imajo danes na Angleškem 6000 doktoric; da potuje sonce skozi vseirije z brzino več kot 17 kilometrov na sekundo;

da je surovo maslo najbolj redilna hrana ter oddaja 7000 kalorij na 1 kg masla;

da imajo na Angleškem, ki šteje sicer le nekako 45 milijonov prebivalcev 62.500 slepih ljudi, od teh 2307 takih, ki še niso dosegli starost 16 let;

da v južni Afriki živi John Webber, star 99 let, ki se je vojskoval v burški vojni in vojski proti Zulu črncem leta 1879. Vsi njegovi otroci in vnuki so že pomrli;

da so neposredno po svetovni vojni imeli na Angleškem 1.750.000 vojnih sirot, za katere so morali skrbeti, danes pa jih je samo še 79.650, v petih letih pa tudi teh ne bo več (če ne bo druge vojne);

da ima Amerika 25.000.000 avtomobilov, Francija 1.800.000, Anglija pa samo 1.300.000;

da srce odraslega in zdravega človeka udari okoli 92.000 krat na dan;

ZA KRATEK ČAS

Dramno priznanje. »Upam, da bom vsaj s svojo vlogo v novi drami imel uspeh in se dopadel občinstvu.«

»Prav gotovo, ker že kmalu v začetku prvega dejanja umrete.«

Med prijatelji. »Blago za novo obleko bi si rad kupil. Ali ne bi hotel stopiti z menoj v trgovino?«

»Ali misliš, da imam morda boljši okus kakor ti?«

»To ravno ne, a upak mnogo več kredita.«

Smola: Uradnik: »Ta teden imam pa res smolo. Predstojnik me je doslej zalotil že povsod, samo ne pri delu...«

Otvoritev gostilne

Ceni občinstvu vladno naznanjam, da bom na dan sv. Petra 29. junija otvorila na novo preurejeno gostilno pri **»I. Tavčar«**, Seica nad Škofje Loke. — Točila bom pristna dolenjska in štajerska vina. — Dobra hrana po izbori. Priporočam se za obisk. **CILNA BOLENC.**

Pri zobozdravniku. »Gospa, saj ni treba tako široko odpirati ust.«

»Saj ste mi vendar rekli, da mi morate pogledati v usta s kleščami.«

»S kleščami že, toda jaz ostanem zunaj.«

n Polovična vošnja za udeležence slavnosti posvetitve cerkve sv. Cirila in Metoda je dovoljena. Vsakdo naj da vozni listek na vstopni postaji žigovati in naj ga v Ljubljani obdrži. Potrdilo, ki bo potrebno za brezplačen povratek, bodo udeleženci lahko dobili v Ljubljani.

Enostaven razlog. Sodnik: »Kaj pa vas je napotilo, da ste iz izložbe ukradli zlato uro?«

Obtoženeec: »Čisto enostavno: V izložbi je bil obešen lepak z napisom: Ne opustite prilike! No, in jaz je nisem opustil.«

BRINJE

prvovrstne kakovosti nudi najceneje
FRANC POGAČNIK d. s. o. z., LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 67, nasproti mlinice.

Nerodovitna tla. Plešec: »Vaše mazilo za rast las ni vredno piškavega oreha. Mazal sem si glavo od jutra do večera, pa poglejte, če najdete le en las na nji?«

Prodajalec: »Oprostite, gospod, motite se! Naša maža je imenitna, nisimo pa krivi, če vaša glava ni za nič.«

Pri fotografu. »Tako, zdaj pa glejte v tole smer in napravite malo veseljši obraz.«

»Vi ste pa res čudaki! Fotografijo pošljem ženi na počitnice in če bom delal vesel obraz, jo dobim takoj zopet na vrat.«

Razlika. »Janezek, povej nam, kakšna je razlika med bliskom in umetno električno iskro?«
»Bliska ni treba plačati, gospod učitelj.«

Stara slika najdena. Na Dunaju so razstavili v cerkvi sv. Štefana dosedaj neznan sliki dunajskega slikarja Spielengia iz leta 1672, ki predstavlja Vnebohod. Podoba je bila prej glavna slika v Marijinem oltarju severnega kora, pa so jo sedaj našli med navlako na podstrešju in očistili. Podoba je umetniški ostanek stare dunajske šole.

Požar v galopu. Od morške oline Belle-Ile do Maske v severni Ameriki se razprostira gozdni požar 6000 km na dolgo in 1000 km široko. Ogenj se je širil tako naglo, kakor galopira konj. Pred kratkim so opazovali gozdni požar, ki se je razširil v 10 urah na 240 km.

Kje je volk?

DOBRO ČTIVO

k Vkuhanje (konserviranje) sadja in zelenjave za zimске mesece je sedaj najvažnejše opravilo naših gospodinj. Nov pomnožen in izpopolnjen natis knjižice »Sadje v gospodinjstvu«, ki ga je priredil M. Humek, daje vsaki gospodinj in kuharici obilo važnih nasvetov in navodil, kako ji je ravnati s sadjem in zelenjavo pred vkuhanjem, kako pripraviti sadje ali zelenjavo za konserviranje, kako ji je ravnati s posodo za vkuhanje, s steklenicami itd. V knjigi dobi navodila, kako pridelujemo razne sadne mezge, marmelade, sadni sir, sadne sokove, brezalkoholne pijače. Drugi del govori o konserviranju zelenjave v kisu ali slanici, o konserviranju s sterilizacijo in neprodušnim zapiranjem v steklenicah ter sušenjem zelenjavi in sadja. Knjiga obsega 100 strani besedila, ima nad 90 slik in več barvnih prilog ter stane nevezana 24 Din, vezana 32 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjigo toplo priporočamo vsem gospodinjim, gđ. pomočnicam in kuharicam.

Mali oglasnik

vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico. ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Benzin motor

4 ks prodam v dobrem stanju. Cena Din 2.500 Franc Brenčič, Verd 35 Vrhnika.

Kmetško dekle

14-16 letno v pomoč gospodnji in k otrokom sprejem. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Gorenjsko« št. 7215.

Pradu se zelo pezeni

dobitki nosno posestvo, 20 orolov zemlje, vinograd, zidana hiša, radi odpotovanja. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 7015.

Nudimo

Vam za majhen denar dobra oblačila. A. Presker. Sv. Petra cesta 14.

Sodavitarsko obrt

dobrodošlo brez konkurence prodam po nizki ceni Franc Drnovšek ml. - Raka.

Novošega vojenca

poštenih kmetijskih stvari, 16-18 letnega sprejem. Prednost imajo tudi taki, ki so se že učili. Pogoji po dogovoru. Anton Šimec, Kovač Gričlje 96, Gradec pri Črnomlju.

Veliki zaslužek

brez lastnega kapitala nimito vsakomur, posebno na deželi. Dopise z znanko za o igovor nasloviti na: Perason, Ljubljana, poštni predaj 307.

Poizvedovanja

Zlata ura z zlato verižico, ki je tudi spominske vrednosti, je bila izgubljena v sredo, 20. junija na cesti od Škofje Loke do Vižmarjev. Najditelj se naproša, naj jo vrne ali sporoči naslov proti nagradi Josipu Matjanu v Vižmarjih 31.

Najstarejše kronične rane

zanesljivo in hitro zaceli

»FITONIN«

zdravilo za stare zapuščene rane, kar je dokazano in potrjeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah. Bilo je več slučajev, da so bile tako rane stare čez 20 let, a so se z uporabo »FITONIN« zacile v nepopolni mesec dni. Steklenica Din 20— v lekarnah. — Po poštnem povzetju 2 stkl. Din 50—.

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »FITONIN« dr. z o. z., Zagreb 1-78. Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Zajčje gorje in ponos. Zajec je sedel pod mrom in plakal: Najslabotnejši, najstrahopetnejši sem na vsem belem svetu. Vsega se bojim, prvi vaem trepetam... Pličev se bojim, miši se bojim — vsega, prav vsega se bojim in ne kaže mi drugega, kakor da se utopim.

Prišel je k reki, lezel skozi tečevje in gledal, kje bi bilo bolje skočiti v vodo. Tedaj so ga ugodale žabe. Sic — in v vodo. — Nak, je posidjal zajec, ne bom še skočil v vodo; še so na svetu živali, ki se tudi mene boje.

Brinje za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni trvdka
IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 1

Čudezna ura. Italijanski dnevniki pišejo o velikanski stolpni uri. Naročena je za novo stolno v Mesini in pomeni prvi čudež umetne mehanike. Bronasti kipi štirih polnih dob bodo beležili številnicah ure in dneve. Petelin bo naznanjal dan, rjoveči lev pa bo napovedoval solnčni zshod. Bronasta kipa Dine in Klarence, dveh mesinskih je nakinj, ki sta leta 1202 rešili rojstno mesto vojite Karla Anjouskega, bosta zvonili ure. Čudežna ura bo tudi kazala sliko zvezdnatega neba, stanje lune ter ure plime in oseke.

75.000 let staro okostje. V Palestini izkopano starine med drugimi tudi angleško-ameriška naravstvena ekspedicija. Pri Allitu je izkopala tri živalska okostja iz neandertalske dobe. Učenjaki trdijo, da je to za antropologe najznačilnejša najdba. Okostja, pravijo, da so stara 75.000 let. — To so seveda samo cenitve učenjakov.

90.000 ptičev rešenih. Na zadnjem obču n tbru dunajskih društev za varstvo živali se je utovilo, da je organizacija lanako jesen s prevosna ptic v južne kraje, rešila 90.000 ptičev življaj. Med ptičami, ki bi bile v drugih razmerah gotovo poginile, so bile večinoma lastovke.

Vrel dež. Nad okrajem Somma pod italijanskim Vezuvom je začel nedavno padati vrel dež, ki je uničil vsa žetev. Ta čudovit in nenavaden dogodek si razlagajo na način, da je neso dež skozi vroči dim, ki se je dvigal iz Vezuva. Ta dim in pa vroča sopara je v zraku zavrela deževne kapljice.

DOLŽNIKI!

Pristopajte h gospodarski zadrugi »ZAŠČITA« v Ljubljani, Masarykova cesta 14/II, ki vam uspešno pomaga urediti vaše dolgovе, posreduje najceneje pri vseh vaših upnikih in pri oblastih.

Kmetov ure,uje vse zadeve po uredbi o zaščiti kmetov in posreduje glede nezakonitih dolgov.

Ne odlašajte več s pristopom!

Očeter ponos. »Vaša bherka igra Beethovna sonato res prav dobro.«

»Kajne, tudi meni se zdi tako! To dekle ima res iz nič napraviti nekaj čudenitnega!«

V profesorjevi rodbini. »Mož, Evica je popila črnilo; kaj naj storim, za božjo voljo?«

»Piši s svinčnikom!«